

hegemonya anlayışında, gerekse Foucaultcu bir yönetimsellik anlamında nasıl benzer şekilde işler halde olduğuna ilişkin nitelikli bir kavrayış diyalektik bir ilişkiyi gözler önüne sermektedir. Neoliberalizmin söylem olarak anlaşılması tek başına konuşma performanslarına kıyasla, toplumsal ilişkilere dair çok daha bütüncül bir yaklaşım sunmaktadır. Bu politikalar ve programlar yoluyla, söz konusu bireylerin özneleştirilmesi yoluyla devlet biçimindeki maddi formları kuşatan bir söylemdir; bu ifade söylemsel edimler yoluyla gerçekleşse bile. Söylemi bu şekilde formüle ederek, hem söylem tarafından şekillendiren hem de söylemi şekillleyen bir maddeselliği onaylamak için önceden varsayılmış bir “gerçek dünya” imlemine dönmek zorunda değiliz. Aksine maddesellik ve söylem, biri olmadan diğeri olamayacak şekilde içiçe geçmiştir. Post-yapısalcılık ile Marksçı politik ekonomi arasındaki benzerliği ve güç ilişkilerine dair ortak kaygılarını gösteren tam da bu çeşit bir söylem kavrayışıdır. Söz konusu tüm gerilimleri giderdiğimi iddia ederek yazıyı sonuçlandırmak istemiyorum. İsteğim bundan çok daha mütevazı boyuttadır. Ben yalnızca, politik ekonomi / post-yapısalcılık alanlarında ayrı düşmüş düşünürler arasında bir diyalog ortamının kurulmasına ön ayak olmak istedim. Aralarında kurulacak bir köprünün taşıdığı önem “alışkanlıkların sarsılmasında, eyleme ve düşünme biçimlerinde, yaygın inançların yok edilmesinde, kurallar ile kurumlara karşı yeni önlemler almada... ve politik bir iradenin şekillenmesine katılmada aydının rolüyle” oranlıdır (Foucault, alıntılındığı yer Goldstein, 1991: 11-12). Böylesi bir düşünömsellik zorunlu olarak beraberinde, kendimizi politik ekonomi ile post-yapısalcılığın epistemik ve ontolojik kavrayışları arasında ortak bir nokta bulma imkanına açmayı getirmektedir; nitekim bu sayede neoliberalizmin rasyonelitesini lağvetmede, stratejilerini çözmede, teknolojilerini ayırtırmada ve tekniklerini nihai olarak yok etmede yardımcı olabilsin. O halde zihinlerimizi değiştirmekle dünyayı da değiştirebiliriz.

SANS-PAPIERS [EVRAKSIZLAR] HAREKETİNDE SÖYLEM VE İDEOLOJİ

Thomas Nail

Giriş⁹⁸

Yüzyılın başında yazılı tarihte hiç olmadığı kadar çok sayıda göçmen bulunmaktaydı.⁹⁹ Bugün 1 milyarın üzerindeler.¹⁰⁰ Her on yılda göçmenlerin toplam nüfusa oranı artmayı sürdürmektedir ve önümüzdeki 25 yıl içerisinde göçmenlerin oranının son 25 yıldan daha yüksek olması beklenmektedir.¹⁰¹ Çevresel, ekonomik ve politik istikrarsızlıklardan ötürü insanların göç etmesi her zamankinden daha çok gerekli hale gelmektedir. Dahası, statüsü olmayan veya evraksız göçmenlerin oranı da artmaktadır.¹⁰² Bu fe-

⁹⁸ Bu makalenin ilk taslağına ilişkin geri dönüşleri ve *Angelaki*'deki isimsiz hakem incelememe yönelik hayli üretici yorumlarından ötürü Peter Hallward'a teşekkür etmek isterim. Ayrıca 2009-2010 yıllarında US-Fulbright bursuyla Toronto'da yaşadığım esnada, tüm yoğun çabaları ve beni bir eylemci olarak aralarına kabul ettikleri için Kimse İlegal Değil Toronto'ya da teşekkürlerimi sunarım.

⁹⁹ Şu kaynaklara göre toplamda (1 milyar: 7'de 1) ve toplam nüfusa oranı (yaklaşık 14%): Uluslararası Göç Kuruluşu, "The Future of Migration: Building Capacities for Change," [Göçün Geleceği: Değişim Olanaklarını İnşa Etmek] *World Migration Report 2010 [Dünya Göç Raporu, 2010]*, Göç Politikaları Enstitüsü'nde yapılan Washington Sunumu:

http://www.iom.int/files/live/sites/iom/files/Newsrelease/docs/WM2010_FINAL_23_11_2010.pdf ve Dünya Sağlık Örgütü:

http://www.who.int/hac/techguidance/health_of_migrants/en/

¹⁰⁰ 2010'da Birleşmiş Milletler Beşeri Gelişme Raporu'na göre 215 milyon uluslararası göçmen, 740 milyon iç göçmen vardır, "Overcoming Barriers: Human Mobility and Development," [Engelleri Aşmak: Beşeri Hareketlilik ve Gelişme] 2009, 21: http://oppenheimer.mcgill.ca/IMG/pdf/HDR_2009_EN_Complete.pdf

¹⁰¹ Trends in International Migrant Stock: The 2008 Revision [Uluslararası Göç Stoğundaki Eğilimler: 2008 İncelemesi] (Birleşmiş Milletler veritabanı, POP/DB/MIG/Stock/Rev.2008): <http://esa.un.org/migration> ve ABD Ulusal İstihbarat Konseyi "Global Trends 2030: Alternative Worlds," [2030 Küresel Trendler: Alternatif Dünyalar] 24:

<http://globaltrends2030.files.wordpress.com/2012/11/global-trends-2030-november2012.pdf>

¹⁰² İnsan Hakları Politikalarına İlişkin Uluslararası Konsey, "Irregular Migration, Migrant Smuggling and Human Rights: Towards Coherence," [Düzenlenmeyen Göç, Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Hakları: Bütünlüğe Doğru] 2010.

http://www.ichrp.org/files/summaries/41/122_pb_en.pdf küresel kuraldışı göçmenlerin sayısının yaklaşık 30-40 milyona çıktığını tahmin etmektedir.

nomenin kendisi siyaset felsefesi için eşi benzeri olmayan bir sorun teşkil etmektedir. Kısmi statüye sahip veya statüsü olmayan, politik söylemleri kalıcı yapısal eşitsizliklere tabi olan (oy verme ve işçi haklarının olmaması, sınır dışı edilebilmeleri ve statülerinin derecesine bağlı olarak diğer mahrumiyetler) ve sayıları gittikçe artan göçmenleri, eşitlik, evrensellik veya özgürlüğe ilişkin her türlü siyaset felsefesiyle bağdaştırmak çok zordur.¹⁰³ Dolayısıyla, bugün statüsü olmayan göçmenlerin politik söylemleri gittikçe önemli hale gelmektedir. Bu mücadelelere yönelik siyaset felsefesi üzerine filozofların çok az şey yazmış olması, bu nedenle şaşırtıcıdır.¹⁰⁴

Ancak Alain Badiou bunun bir istisnasıdır. Çok az çağdaş filozof, Alan Badiou kadar kendisini belgesiz göçmenlerin taşıdığı siyasi merkeziliğe adanmıştır. *Sans-papiers* [evraksız göçmenler] Badiou'nun çalışmalarındaki çağdaş siyasi olayların en çok bahsi geçen örneği değildir. Badiou aynı zamanda, evraksızların 1996'da yaptığı ilk kamusal eylemden önce dahi, onların Paris'teki politik mücadelelerine aktif bir militan olarak katılmaktaydı. Badiou, "siyaset ile yabancı meselesi arasındaki dolaysız bağın bugün mutlak anlamda merkezi bir konum teşkil ettiği" hususunda ısrar etmektedir.¹⁰⁵ "Ülkemizdeki binlerce yabancınn hedefinin, bugün siyasette neyin en çok önemli olduğunu belirlemek" olduğunu iddia etmektedir.¹⁰⁶ Böylesi önemli bir siyaset felsefecisinden böylesi güçlü ifadeler duyarken, Badiou'nun evraksızlarla çalışarak yaptığı tahlile adanmış tek bir akademik makalenin olmaması ayrıca şaşırtıcıdır.

¹⁰³ Phillip Cole, liberalizmin göç olgusuyla mücadele etmede başarısız olduğunu ifşa eden ilk uzun monograflardan birini kaleme almıştır. Phillip Cole, *Philosophies of Exclusion: Liberal Political Theory and Immigration* (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2000).

¹⁰⁴ Göçün siyasi felsefesine ilişkin birkaç istisnai kitap bulunmaktadır: Vilém Flusser, *The Freedom of the Migrant: Objections to Nationalism* (Urbana: University of Illinois Press, 2003); Phillip Cole, *Philosophies of Exclusion: Liberal Political Theory and Immigration* (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2000); Michael Dummett, *On Immigration and Refugees* (London: Routledge, 2001); Nikos Papastergiadis, *The Turbulence of Migration: Globalization, Deterritorialization, and Hybridity* (Cambridge: Polity Press, 2000); Seyla Benhabib ve Judith Resnik, *Migrations and Mobilities: Citizenship, Borders, and Gender* (New York: New York University Press, 2009).

¹⁰⁵ Alain Badiou, *The Meaning of Sarkozy*, tercüme. David Fernbach (London: Verso, 2008), 69.

¹⁰⁶ Badiou, *The Meaning of Sarkozy*, 68-69.

tıcıdır.¹⁰⁷

Bu makale, bugün statüsü olmayan göçmenlere yönelik adalet kapsamında, ideoloji ve söylem arasındaki ilişkiyi anlamak istiyorsak, Alain Badiou ile militan grubu *L'Organization Politique (OP-Politik Örgüt)*'in katkılarının ve Fransa'daki evraksızlar hareketinin politik söyleminin son derece önemli olduğunu öne sürmektedir. Ele alınan vaka budur, çünkü aşağıda ileri süreceğim gibi Badiou, OP ve evraksızlar 1990'ların ortasında yeni bir göçmen adaleti söylemi yaratmışlardır. Nitekim bu söylem birçok açıdan hala, bugün örgütlenmekte olan statüsüz göçmenlerin pratik ve teorik temelini oluşturmaktadır. Bununla birlikte makale, Badiou'nun evraksızlarla yaptığı teorik ve politik çalışmanın, göçmen adaleti söyleminde görülen son gelişmeler ışığında yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini öne sürmektedir.

İlk olarak 1990'ların ortasında, OP ve Fransa'daki evraksızlar tarafından ortaya atılan yeni politik söylem ve ilişki iki yönlüdür. İlk olarak Fransa'daki evraksızlar hareketi, en başta belgesiz göçmenler tarafından örgütlenmiş ilk ulusal çaptaki politik harekettir. Politik statüleri, oy verme hakları ve temsiliyetleri tamamen inkar edilmiş göçmenlerin, ulus-devletin hakim ideolojisine karşı kendi politik söylemlerini yaratıp zafer kazanabileceklerini göstermiştir. Böylelikle, partilerin ideolojilerinden bağımsız ve yeni bir göçmen adaleti söylemi geliştirmişlerdir. İkinci olarak OP, onları ideolojik olarak massetmeye (bazı gruplar ve STK'lar gibi) veya hakim politik söylemler içinde temsil etmeye (partiler ve devletin yapmaya çalıştığı çalıştığı gibi) çalışmadan evraksızlar hareketine destek veren ilk politik örgütlerden biriydi. Dönemindeki birçok politik grubun aksine, OP ne bir hareket ne de bir partiydi – nitekim evraksızlar kendi ideolojik gündemlerini desteklemek için sık sık bu iki terimi kullandılar. Ancak OP'nin, hareketi somut bir şekilde desteklemek ve söylemsel taleplerini evrenselleştirmekten başka bir gündemi yoktu. Evraksızlar "evraksızlar" adına konuşmaya çalışmadı. Böylelikle OP, göçmen adaleti alanında parti veya hareket olmayan yeni bir politik örgüt türü yaratmış oldu. Evraksızların

¹⁰⁷ Peter Hallward bunun hakkında yazmıştır ancak Badiou'nun politikasına ilişkin kitap bölümünde çok küçük bir bölüm tutmaktadır. Peter Hallward, *Badiou: A Subject to Truth* (Minneapolis, University of Minnesota Press, 2003).

yarattığı yeni politik söylem ve OP'nin oluşturduğu, ideolojik olmayan politik örgüt bir araya gelerek göçmen adaleti alanında, bugün örgütlenmekte olan birçok statüsüz göçmenin önünü açan yeni bir politik ilişki türü yarattı: Temsiliyet veya ideoloji olmaksızın söylemsel destek.

Makalenin ilk kısmı bundan dolayı, Badiou, OP ve evraksızların statüsü olmayanların bugünkü örgütlenmelerine yaptığı tarihsel, pratik ve teorik katkının tam olarak ne olduğunu göstermektedir. İlk kısım özellikle OP'nin tercüme edilmemiş dergisi *La distance politique (DP)*'e iki sebepten ötürü eğilmektedir. İlk olarak DP Badiou'nun evraksızlarla ilgili politik eserini anlamak için eşsiz bir katkı sunmaktadır – çünkü kolektif bir üye olarak, kendi başına yazdığı tüm eserlere kıyasla bu yayınlarda evraksızlarla ilgili kendi imzasıyla yazdığı makaleler çok daha fazladır.¹⁰⁸ İkinci olarak, gerek teorik gerekse pratik olarak evraksızlar hareketiyle ilgili ilk politik yayınlardan biri olan DP, statüsüzler hareketinin söylemsel biçimlenişi ve Fransa'dan Avrupa'nın geneline Kimse Yasadışı Değildir adıyla, Birleşik Krallığa ve Kuzey Amerika'ya yayılan örgütleri ile ilgili eşi benzeri olmayan bir kavrayış sunmaktadır.

Makalenin ikinci kısmı, bu katkıların statüsüz göçmenlerin bugünkü adalet söylemi (özellikle Kuzey Amerika) üzerindeki etkisini ve bu yeni mücadeleler ışığında Badiou'nun teorisine ilişkin hangi değerlendirmelerin gerekli olduğunu incelemektedir. İkinci kısmın sonucunda ortaya attığım tez iki yönlüdür. Bir yanda OP ve evraksızlar arasında kurulan ilişki ve politik biçim, geçerli bir örgütlenme modeli olmayı sürdürmektedir. Bilhassa Kuzey Amerika'daki statüsüzlerin örgütlenmesi, evraksızlar hareketinde özgün olarak yer alan özerk, eşitlikçi, partisiz, kolektif eyleme dair *söylemsel biçimleri* ve ideolojik temsil olmaksızın politik desteğe dair *ilişkileri* benimsemeyi sürdürmektedir. Diğer yandan Badiou ve OP'nin bazı fikirleri gözden geçirilmiş ve kapsamca genişletilmiştir. Örneğin günümüzde göçmen adaletine ilişkin birçok mücadele başarılı bir şekilde göstermiştir ki, Badiou ve OP'nin savun-

¹⁰⁸ Badiou's evraksızlara ilişkin bağımsız görüşleri, OP'nin DP'de ifade ettiği tutumlardan temelden farklı değildir. Şüphesiz dergiye katkı sunanların, kolektif editörlerin bazı anlaşmazlıkları olmuştur, ancak Badiou'nun evraksızlarla ilgili kendi yazıları hiçbir yerde DP'de ifade edilenlerle çelişmemektedir.

muş olduğu gibi yerine işçi figürünü koymak yerine politik bir özne olarak söylemsel bir *göçmen* figürünü ihya etmek mümkündür. Modern göçmen mücadeleleri ayrıca göstermiştir ki, göçmen adaletine ilişkin mücadeleler eşzamanlı olarak varılan ülkelerde, sınırlarda ve gönderen ülkelerde sürdürülebilir ve sürdürülmesi zorunludur. Ayrıca Badiou'nun gerekli gördüğü gibi her bir kısmın ayrı zamanlarda tek tek ele alınmalıdır.

A. Badiou, L'Organisation Politique (Politik Örgüt) ve Sans-Papiers (Evraksızlar)

Alain Badiou nerdeyse yayınladığı her kitabında, evraksızların mücadelesinden bahsetmiştir. Ancak her seferinde haklarında nadiren iki sayfadan uzun yazı kaleme almıştır – ve mücadele içindeki kişisel rolüne ilişkin detaylardan nerdeyse hiç bahsetmemiştir.¹⁰⁹ Bu sebepten ötürü, Badiou'nun evraksızlar mücadelesiyle ilişkisini ve statüsüzlerin güncel örgütlenmesi üzerinde ne etkiler bıraktığını anlamak istiyorsak, evraksızlar hareketinin politik-tarihsel eylemlerinin yanı sıra, kişisel yazılarında ve militan grubuyla (OP) birlikte yaptığı eylemler ile birlikte yazdığı yazılarda bulunabilecek kısa göndermeleri eklememiz gerekmektedir.

OP 1983 yılında parti olmayan bir politik örgüt olarak, Badiou ve iki yakın yoldaşı, Sylvain Lazarus ile Natacha Michel tarafından kurulmuştur. Grup başta küçüktü: Badiou'nun dediği gibi, "politik bir süreci yönlendirme kapasitesine sahip birkaç düzine sahici militandan" oluşmaktaydı.¹¹⁰ Örgütün amacı hem teorik hem de pratik: yerel mücadelelere müdahale etmek ve yarattıkları geniş politik sonuçları çıkarmak.

1983'ten 1991'e kadar OP, politik yazılarını *Le Perroquet* adlı bir dergide yayınladı.¹¹¹ 1992 ile 1999 arasında ise, OP *La distance politique*'te politik yazılarını yayınladı. Bu dergilerdeki yazılar tek

¹⁰⁹ Dikkat çeken bir istisnası Peter Hallward'la yapılan bir röportajda bulunabilir, Alain Badiou, *Ethics: An Essay on the Understanding of Evil*, trans. Peter Hallward (London: Verso, 2001) And Briefings on Existence (x-xi).

¹¹⁰ Badiou, *Ethics*, 101.

¹¹¹ *La distance politique* 23–24 (4). Bu kaynaktan yapılan tüm tercüme bana aittir. Bu derginin basılı versiyonları artık dolaşımda olmadığından, *La distance politique*'ten alınan tüm alıntılar, aynı bugün kullanılmayan websitelerinde düzenlendiği gibi, önce sayılarına, sonrasında da her sayının alt bölümüne (#) göre listelenmektedir: <http://www.multimania.com/orgapoli/>

tek yazarlara atıfta bulunmaksızın kolektif olarak yazıldı ve yayınlandı. Ancak kolektif bir ürün olarak, DP'deki tüm yazılar tüm kolektifle tutarlı olma ve kolektifin onayını taşıma iddiasındaydı. Badiou derginin tek yazarı olmasa bile, kolektif bir üye olarak makalelerde yazılanlara olduğu kadar örgütçe yapılan eylemlere de sunulan genel mutabakata dahil olmuştu. Ayrıca Badiou'nun kendi yazılarında evraksızlarla ilgili kaleme aldıkları, DP'de ifade edilen tutumlarla hiç çelişmemekte veya farklılaşmamaktadır.¹¹² Dergilerdeki makalelerde, eylemlerin detayları ve duyurular, işçilerle röportajlar, hükümetin çıkardığı yasalara eleştiriler, hareketin taleplerini billurlaştıran politik sloganlar ve söylemler, neler yapılması gerektiğine dair öneriler ve mevcut durumların kavramsal analizleri yer almaktadır. DP'de değinilen tüm politik konuların arasında, OP'nin dediği gibi "evraksızların hareketi uzun zamandır Fransız politikasındaki en önemli sorunlardan biri olmaya devam etmektedir."¹¹³ Dolayısıyla DP makalelerinin neredeyse yarısı doğrudan evraksızlar hareketiyle ilgilidir.¹¹⁴

Bu makalenin ilk kısmı dört tematik alt kısma ayrılmıştır. Her bir kısım, evraksızlar hareketinin mücadelesinde, Badiou ve OP'nin yazılarında somut olarak ifade edilmiş şu temel politik kavramları incelemektedir: Parti ve Devlet, Hareket ve Örgüt, Politik Şahıslar, Alan ve Sınırlar.¹¹⁵

I. Parti ve Devlet

1. Devlet ve Bölge

Badiou ve OP'ye göre, evraksızların varlığı ve yaşadıkları zulüm parti ve devlet ideolojisinin ayrımcı rolüne yönelik bir tahlil

¹¹² Bu, Badiou'nun kendi eserlerinde evraksızlara ilişkin yaptığı her önemli referans alıntılanarak (birden fazla sayfada) makale boyunca gösterilecektir. Referanslarının çoğu oldukça kısa olduğundan önemli olanlar görece azdır.

¹¹³ *La distance politique* 26-27 (1).

¹¹⁴ Bu yazıların Badiou'nun eserlerine ilişkin akademik çalışmalarda çok kullanılmaması belki de kolektif bir çabanın ürünü olduğu (tek başına Badiou'ya atfedilememesi) ve henüz İngilizce'ye çevrilmemiş olmasındandır. Bu sebeplere rağmen, hem teorik hem de pratik anlamda bu yazılardan elde edilebilecek çok şeyin olduğuna inanıyorum.

¹¹⁵ Bu kavramlar başka yerlerde Badiou ve düşünürler tarafından değerlendirildiği için, bunlara ilişkin geniş bir değerlendirme sunmayacağım. Bunun yerine OP'nin evraksızlar hareketine katılımıyla ilgili olanlarından çok özel bir şekilde faydalanacağım.

olmaksızın anlaşılamaz. OP'ye göre devletin rolü

Halkların ve durumların birden çok olduğunu hesaba katmak ve yeni kategorilerin ortaya çıkmasına yardımcı olmak için bu çoğulluğun ötesine geçmek olmalıdır: bu soyut olarak tabir edebileceğimiz birtakım kavramlar önermek demektir, çünkü bunlar toplumsal varlıktan ileri gelmez (kültürel, dilsel, dini, profesyonel, vb.). "Yurttaş" bu terimlerden biriydi ancak bugün artık yeterli değil.¹¹⁶

Söylemsel yurttaş figürü artık yeterli değildir, çünkü "Fransızlar" ile "yabancılar" arasında "ayırıcı bir kelime" veya "duvar" haline gelmiştir. Bunun yanında ülkede yaşayan insanların yalnızca bir kısmına tanınan kanunları haklı çıkarmak için kullanılmaktadır.¹¹⁷ Yurttaş bütünü temsil etmenin ideolojik bir aracı olmuştur. Bu, Badiou ve OP'nin evraksızlar mücadelesine yönelik tahlilini anlamak için temel bir başlangıç noktasıdır. Esasında olan şey, devletin kendisini ülkeden-insanların yaşadığı sınırlı bölgeden ayırmış olmasıdır. Badiou şöyle yazmaktadır: "Toplumlarımızın açıkça insanlık dışı olduğunun canlı kanıtı, bugün yabancı, belgesiz ve Fransızlardan ayrılmış işçilerdir." Badiou şöyle devam eder: "Başka bir dünyadan gelmiş olmasına rağmen, bu aslında 'iç işleri bakanlığının' (ministère de l'identité nationale) özel görevidir."¹¹⁸

Bunu, evraksızların 18 Mart 1996'da Saint Ambroise kilisesinden vahşice tahliye edilmesinden daha açık bir şekilde gösteren bir durum yoktur. Fransa'daki göçmenlerin mücadelesi 1972'deki açlık grevleri ve öncesine kadar gitse de,¹¹⁹ evraksızlar hareketinin kendisi, Pasqua'nın anti-göçmen Yasalarına bir karşılık olarak Paris'te 1996'da başladı.¹²⁰ Aynı yılın 18 Mart'ında, aralarında 80

¹¹⁶ *La distance politique* 14 (2).

¹¹⁷ A.g.e.

¹¹⁸ Alain Badiou, "Le courage du présent," *Le Monde*, 13 Şubat 2010.

¹¹⁹ Ocak 1972'de Marcellin yasası çalışma ve ikamet izinleriyle ilgili olarak polise yetki verdi. Şubat 1972'de Fontanet yasası ise "şartlara uygun barınma" ve en az bir yıl boyunca çalışmayı, ikamet etme şartı olarak belirledi. Aynı yıl göçmenler bu yasaların ayrımcı detaylarını protesto ettiler, aralarından ikisi Fawzia ve Said Bouziri açlık grevi başlattılar. Ayrıca 1972 ve 1973 yıllarında yarı vasıflı göçmenler fabrikalarda ve işyerlerinde, daha iyi ücretler, çalışma saatleri elde etmek ve patron/izin sistemindeki ırkçılığa karşı örgütlendiler.

¹²⁰ 1986'da Sağcı İçişleri Bakanı Charles Pasqua bir dizi yeni yasa çıkardı. Bu Fransa'da artan göçmen-karşıtı politikalar dönemini başlatan şeydi. Pasqua yasaları şunları içermekteydi: (1) Fransa'daki ikamet koşullarının sınırlandırılması ve

kadın ve 100 çocuğun olduğu 324 Afrikalı Saint Ambroise kilisesini işgal ettiler ve reddedilmiş olan göçmenlik statülerinin düzenlenmesini talep ettiler. Ancak yetkisi olmayan bir göçmenin Fransa'ya sığınması, 27 Aralık 1994 tarihinde sosyalist Başkan François Mitterand ve Sağcı Başbakan Edouard Balladur'un çıkarıldığı bir yasa tarafından engellendi. Badiou ve OP'nin söylediği gibi, bu vakada "yurttaşlık statüsü" insanları birbirinden ayırmakla kalmayıp aralarındaki karşılıklı yardımlaşmayı da yasadışı ilan etti. Bu sebeple evraksızlar Saint Ambroise'i işgal ederek bu bölünmeye karşı itirazlarını kamuoyuna duyurduktan dört gün sonra, polisler onları kiliseden zorla çıkardılar.

OP bu olaylarla ilgili olarak şunları yazmıştı:¹²¹ "çocukları ortalarına almış aileler, erkeklerin tutukevlerine götürülmesi, hükümetin suçlayıcı sözleri, Kilisenin korkaklığı, Paris'te 22 ve 23 Mart günlerinde yaşananların hepsi bize, ülkenin kendi nüfusu içindeki göçmenler karşısında aldığı tutumu açıkça gözler önüne sermekte-

sınır dışı etmelerin kolaylaştırılması (yabancı ailelerin Fransa'da doğan çocukları, ancak 16 yaşında Fransız olma niyetlerini göstermeleri, Fransa'da öğrenim gördüklerini kanıtlamaları, Fransızca'yı yeterli seviyede konuşmaları ve hiçbir sicil kayıtlarının olmaması halinde Fransız vatandaşlığına kabul edilebilirdi); (2) yabancı mezunların Fransa'da istihdam edilmesinin yasaklanması, (3) aile birleşimi için gereken bekleme döneminin bir yıldan iki yıla çıkarılması; ve (4) evlenmeden önce yasadışı olarak Fransa'da ikamet eden yabancı eşlere ikamet izninin verilmemesi. 1989'da Sosyalist bir hükümet Pasqua yasalarını feshetti, Fransa'da doğan ve çocukları Fransa'da doğmuş ailelerin sınır dışı edilemeyeceği ilkesini hayata geçirdi. Ancak 1993'de Pasqua geri döndü ve daha sert göçmen yasaları çıkardı. Bunların arasında sağlık hakkından alıkoyma ve sığınma taleplerine ilişkin temyiz olanağıydı. Pasqua şöyle diyordu: "Fransa bir göç ülkesi olmuştur ve bu ülke artık böyle olmak istemiyor. Hedefimiz, ekonomik durumdaki zorlukları göz önüne alarak, "sıfır göçü" sağlamaktır." Charles Pasqua, röportajı *Le Monde*, 2 Haziran 1993.

¹²¹ Badiou 1972'den bu yana evraksızlar hareketinin içinde yer almıştır. "Her zaman göçmenlerin oy verme hakkını savunan sağlam bir yandaş olmuşumdur. On iki yıldır eylemlerim ve propagandalarımın bunu yapıyorum. 1972'de evraksız işçilerin yaptığı ilk açlık grevlerinden beri." Alain Badiou, *Peut-on penser la politique?* (Paris: Seui, 1985), 74. *L'Organisation Politique* (OP) zaten 1991'de—*La distance politique*'in bir sayısında—"işçilere yönelik zulüm", "pansiyonların denetlenmesi ve evraksızların avlanması" arasındaki bağdan haberdardı. Ancak *La distance politique* 16.sayıya kadar evraksızlardan bahsetmemiştir. Ta ki 1996'da Saint Ambroise tutuklamalarına kadar. *La distance politique* 1 (5).

dir."¹²² Bu toparlamayı mümkün hale getiren şey, onlara göre "olağan hukuk kaideleri dışında kalan insanların tabi olduğu özel statü kanunlarıydı" ve bunlar onların evrak edinmelerine izin vermiyordu.

OP için, insanları "yurttaşlara" ve "saklı kalmışlara" [illegalle-re] indirgeyen bu ideolojik ayrıma verilecek yanıt herkesin hukuki olarak düzenlenmesi olabilirdi. Devletin bölücü politikalarına karşılık vermenin tek yolu, bundan dolayı, insanların birliğine ve kuvvetine ilişkin kitlesel bir söylemsel eylemdi. Dolayısıyla Saint Ambroise tahliyesinden hemen sonra, Paris'te evraksızları desteklemek amacıyla düzenlenen iki büyük gösteri düzenlendi – ve Haziran'da hükümet, 22 Saint Ambroise eylemcisine yasal statü verdi. Öz-örgütlenmeleri, özerk bir söylem yaratmaları, açık kamu desteği ve kısmi düzenlemelere getirerek başarı sağlaması sayesinde, evraksızların Saint Ambroise mücadelesi, Fransa'da 25'ten fazla evraksız kolektifinin oluşmasını sağladı (OP'nin daha öncesinde savunduklarına benzer şekilde).¹²³

Bu söylemsel talebi politik olarak takip eden şey, OP'nin yapmış olduğu, en merkezi ve sık sık tekrar edilen hükümlerden birinin yaratılmasıydı: "quiconque vit ici est d'ici" [kim burada yaşıyorsa, o buralıdır].¹²⁴ OP'nin sözleriyle, "Fransa diğerleriyle birlikte bir ülkedir; bu ülke bünyesinde yaşayan farklı halklardan oluşmaktadır ve burada yaşayan insanlar arasında birçoğu buraya diğer yerlerden gelmiştir veya gelmektedir."¹²⁵ Temel düstur, devletin bölgesinden ayrı olmadığı gerçeğinin hiçbir şekilde yeni olmadığını. Gerçekte bu kelimesi kelimesine, yabancıları ikamet ettikleri ülkenin yasalarına tabi kılan bölgesel egemenliğin ortaçağdan kalma ilkesidir: "quid est in territorio est de territorio" (bir devletin hükümlerlik alanındaki herkes, milliyetine bakılmaksızın, o devletin salâhiyetine tabidir)¹²⁶. Ancak modern ulus-devlet bağ-

¹²² *La distance politique* 16 (3).

¹²³ Lille ve Versailles'ya bazıları yasal statülerin verilmesiyle sonuçlanan açlık grevleri olmuştur. Teresa Hayter, *Open Borders* (London: Pluto Press, 2000), 144. OP kendileriyle aynı fikirde olan ve gerekli gördükleri yerde olaylara beraber müdahale etmek için *Aileler arasında medeni barış ve uyum birliklerinin* kurulmasını savunmuştur. *La distance politique* 16 (3).

¹²⁴ *La distance politique* 12 (1).

¹²⁵ *La distance politique* 14 (2).

¹²⁶ Ivan Golovin, *Esprit de l'économie politique* (Paris: Didot, 1843), 382.

lamında, OP'nin de gösterdiği gibi, bu söylemsel ifadenin çok daha fazla radikal sonucu olmuştur.

2. Ulus ve Kanunlar

OP'ye göre, Fransız olan belli insanlarla öyle olmayan ötekiler arasında ideolojik bir ayrım getirerek, devlet aynı zamanda ulus ve kanunlar arasında da ideolojik bir ayrım yaratmaktadır.¹²⁷ Aynı zamanda devlet herkesin tabi olduğu yasaların yaratılması sayesinde herkes adına konuştuğunu iddia ettiği için, bazı yasaların bazı insanlar için geçerli olup diğerleri için olmadığı, ideolojik bir ulus ayrımı yapmaktadır. OP, aynı devlet ve ülke arasındaki ayrımı reddettiği gibi, ulus ve kanunlar arasındaki ayrımı da reddetmektedir. Bölünmüş bir "ulus tamamen hukuki bir kategoridir." OP şunları söylemektedir: "Bu örnekte hukuki olan ayrımcıdır ve [bundan dolayı] herkes için geçerli olması gereken hukuk kavramıyla çelişkilidir."¹²⁸ Tanım olarak Hukuk, OP için herkes için geçerli olan ve onları teritoryal ulus-devletin bileşeni olarak biraraya getiren şeydir. Bu sebeple, kısmi bir hukuk çelişkilidir. Badiou'nun yıllarca önce *Theory of the Subject [Öznenin Teorisi]* (1982) kitabında yazdığı gibi, "Göçmen işçiler, örnek olarak, ampirik olarak gözlemlendiğinde bütün üretici sınıfın önemli bir bileşeni olmasına rağmen, ulusal çoğunluk içinde hakları olmadan yaşamayı sürdürmektedirler... ulusal bütün içinde varlıkları yoktur."¹²⁹ Aynı şekilde OP şunu ileri sürmektedir: "Açıktır ki, yabancılarla ilgili yasalar genel hukuk fikrine istisna teşkil eden yasalardır çünkü halkın tümü için geçerli değildir."¹³⁰ Bu sebeple bu istisnalığa yanıt olarak OP şunu iddia etmektedir: "Şu hususta ısrarcı olmak son derece önemlidir: Fransız/yabancı ayrımı yalnızca hukuki bir kaide olarak varlığını sürdüren bir ayrımdır."¹³¹ İdeolojik bir husustur.

Badiou ve OP'ye göre, bu ideolojik ayrımın reddi en açık şekilde, Paris'teki Saint Bernard kilisesinin evraksızlar tarafından işgal edilmesiyle gösterilmiştir. 28 Haziran 1996'da üç yüz belge-

¹²⁷ *La distance politique* 17-18 (1).

¹²⁸ A.g.e.

¹²⁹ Alain Badiou, *Theory of the Subject*, tercüme. Bruno Bosteels (London: Continuum, 2009), 263.

¹³⁰ *La distance politique* 17-18 (1).

¹³¹ *La distance politique* 25 (1).

siz Afrikalı kiliseyi işgal etmiş ve yasal düzenleme talep etmişlerdir. Ardından erkekler 50 gün boyunca kilisede açlık grevine girmişler ve ilk Evraksızlar İçin Ulusal Koordinasyon Komitesi'ni (Coordination Nationale des Sans-Papiers) kurmuşlardır. Saint Bernard kilisesinin işgali 28 Haziran'dan 23 Ağustos 1996 tarihine dek sürmüştür; ta ki toplum polisi kilise kapılarını baltalarla kırıp, anneler ve bebeklere biber gazı sıkarak herkesi zorla çıkarıncaya dek.¹³² DP'nin 17.sayısında,¹³³ Saint Bernard gözaltılarını kınamış ve işgalin temel politik iddiasına vurgu yapmıştır: "Bizim için Saint-Bernard hareketinin en büyük önemi, 'illegal' [*clandestin*] sıfatını reddetmesidir. Evraksızlar illegal değildirler, hareketin açık kıldığı şey budur. Onlar burada yaşayan ancak evrakları olmayan insanlardır. Bu onların evrak edinmelerini engelleyen hükümetin ve kanunların hatasıdır."¹³⁴

Saint Bernard işgali, açlık grevi ve vahşi tahliye kamuoyunun dikkatini, hem evraksızlara dayatılan "illegalliğe", hem de onları barındıran kişilerin suçlu konuma düşürülmesine çekti. Buna karşı 66 film yapımcısı Debré yasasına karşı kitlesel bir sivil itaatsizlik eylemi çağrısında bulundu.¹³⁵ Kısa süre sonra günlük gazeteler, yabancılara evrakları olmadan kalacak yer sunan yazarların, sanatçıların, bilim insanlarının, üniversite öğretmenlerinin, gazetecilerin, doktorların, avukatların listelerini yayınladı. Böylelikle ideolojik bir ayrıma karşı insanlar söylemsel dayanışma içinde hareket etti. Buna ilaveten 100,000 insan Şubat 1997'de Debré'ye karşı Paris'te eylem yaptı. Ardından benzer eylemler Fransa'nın geneli-

¹³² O gece 20,000 insan evraksızları desteklemek için sokaklarda yürüdü. Ocak 1997'de 324 kişiden 103'ü geçici evraklar aldı, 19'u sınır dışı edildi, ikisi hapse atıldı, *Open Borders*, 144.

¹³³ Saint Ambroise işgalinden sonra, evraksızların mücadelesi OP'nin *La distance politique*'taki temel konularından biri haline geldi (sayılar 16-29).

¹³⁴ *La distance politique* 17-18 (3).

¹³⁵ Tasarı sözde 1993 Pasqua yasalarındaki boşlukları kapatmayı amaçlasa da, göçmenlik sorununu daha da kötüleştiren önlemler almıştır. Debré kanunu Fransız vatandaşları ve yabancılar için ulusal bir kayıt sistemi oluşturmuş ve Avrupa Birliği dışından ikamet izni için başvuran herkesin parmak izinin alınmasına izin vermiştir. Ayrıca statüsüz göçmenlere ait pasaportların ve diğer belgelerin arşivenmesi, göçmenlerin işyerlerinde gözetlenmesi ve Fransa'daki hareketlerinin takip edilmesi için polisin yetkisini artırmıştır. Göçmenlere yönelik artan sınırlamalar belgesiz göçmenlerin sayısını artırmıştır.

ne yayıldı. OP Saint Bernard seferberliğinin, 15 ve 22 Kasım 1997, 6 Aralık 1997 ve 7 Şubat 1998'de Paris'te gerçekleştirdiği bir dizi büyük yürüyüşü örgütlemesine yardımcı oldu.

Bundan dolayı OP için, Saint Bernard hareketinin kamuoyuna gösterdiği ayrım politik bir ayrım değildi, çünkü politika bir bütün olarak halkın kolektif idaresine tekabül etmekteydi. Ayrım ideolojikti. Evraksızlarla ilgili politik olan şey, *kendi adlarına konuşuyor olmaları* ve yasadışlıklarını reddetmeleriydi. OP'nin gözünde, ulus yalnızca ayrımlar üzerinde temellenmiş hukuki, ideolojik, demografik, kültürel veya dini bir yapı olarak görünemez: "nihayetinde politik bir kapasite" olarak anlaşılmalıdır. "Var olması halinde özel söylemler geliştirebilecek kolektif ve politik bir özneliktir."¹³⁶ Aynı şekilde OP'ye göre, demokrasinin partilerle veya oy vermeye hiç ilgisi yoktur. Aksine "demokrasinin ilkesi herkesin tek başına sayılabilmesidir. Herkes için Devletten kastımız budur. Fransa'da yaşayan yabancılar için, temelleri dışlanmalarına ve radikal bir şekilde ayrılmalarına dayanan bir hukuki aygıt [*un dispositif*] tutmak demokratik bir çöküntüdür [*décompte*]... [Dolayısıyla] Fransızların hakları ile yabancılarınkiler arasındaki farklılıkları azaltacak şeylerin yapılması gereklidir."¹³⁷

3. Parti

Ancak devlet, evraksızlara yapılan ideolojik zulümden tek sorumlu aygıt değildir. Siyasi partiler evraksızlar hareketinin anlamını ve politik gücünü ezerek ideolojik bir rol oynamaktadırlar. OP'ye göre "siyasi partiler devlet kurumlarıdır. Devlet içinde yer almaktadırlar ve tamamen onun amaçları içinde faaliyet gösterirler."¹³⁸ "Parlamentodaki partiler ve onların birbirinden farklı sayısız partizanı, derneği veya birliği yardımlarına ihtiyaç duyan hareketlere hizmet etmeye çalıştıklarında, onların biçimlerini bozarlar, harekete yönelik desteği muhalif partilerine yönelik kitlesel desteğe dönüştürürler."¹³⁹ *Evraksızların kendi adlarına konuşmalarına* izin vermek ve insanları "*Regularization pour tous!*" sloganı altın-

¹³⁶ *La distance politique* 25 (1).

¹³⁷ A.g.e.

¹³⁸ *La distance politique* 17-18 (1).

¹³⁹ *La distance politique* 19-20 (3).

da birleştirmek yerine, siyasi partiler evraksızların mücadelesini, neden kendi partilerinin seçilip diğerlerinin seçilmemesi gerektiğiyle ilgili ideolojik bir noktaya sürüklemektedir. Siyasi partiler devletin yaptığı gibi, halk arasında ideolojik ayrımlar yaratmakta ve onlara has söylemleri kutuplaştırmakta ve seçimlere yönelik muhalefet kararlarına dönüştürmektedir. OP şöyle demektedir: "Hareketler kendi ifadelerini dile getirdiklerinde, [siyasi partiler tarafından] yararsız ve tehlikeli olarak görülürler. [Siyasi partiler] böylelikle hareketi, parlamentaryer [ideolojik] çerçeve, yani seçimlere dayalı bir güç ilişkisi çerçevesi içinde muhalefete kanalize ederek, onu tasfiye etmektedirler."¹⁴⁰

Haziran seçimlerinden önce, Debré yasalarına karşı sivil itaatsizliğin ve 22 Şubat 1997'de evraksızları desteklemek için Paris'te düzenlenen büyük (100,000 kişilik) yürüyüşün sonucunda yaşanan tam da böyle bir şeydir. Sağ kanat bu yasaları çıkarmış, Sol kanatsa yasalara karşı büyüyen halk öfkesini oya çevirmeye çalışmıştır. Sol seçimlerden önce, evraksızlara verilen kamu desteğini, taraflı, ideolojik ve seçime ilişkin bir hususa dönüştürebilmiştir. Böylelikle 1 Haziran 1997'de Sol, (Debré yasalarına karşı olarak) yasal statü verme sözüyle seçimleri kazanmıştır. (Solcu) Başbakan Jospin Saint Bernard'taki birçok evraksız yasal statü vermiş olsa da, sınır dışı etmelerin ertelenmesine yönelik açıklama yapmayı reddetmiştir. Hemen ardından, 17 Haziran gününde, St Bernard kolektifinin bir üyesi olan Gary Moussa ve birçoğu sınır dışı edilmiştir. Evraksızlar hareketinden çıkarılan ders, partinin devlete ait ideolojik bir örgüt olduğu, insanları birleştiremeyeceği, aksine ayrımlara ve tasfiyelere dayandığıdır.

1997'de bir kez daha, göçmen politikasında reform yapma vadiyle, Lionel'in sosyalist hükümetinde içişleri bakanlığı yapan Jean-Pierre Chevènement yasal haklar için başvuranları davet eden bir tasarıyı kanunlaştırdı. Yasal haklar vermeyi hedefleme iddiasına rağmen, yasa statüsüz göçmenler için pratikte daha çok bir tuzak gibiydi. 150,000 göçmen başvuru yaptı ve 75,000'ine bir veya birkaç yıllık geçerliliği olan evraklar verildi. Hali hazırda Fransa'da yaşayan ve başvuruları kabul edilmeyen diğer 63,000 göçmen için sınır dışı etme emri verildi. İsimlerini ve adreslerini ver-

¹⁴⁰ A.g.e.

miş olan ancak kabul edilmeyen başvuruların tümü, sınır dışı riskiyle yüz yüze geldi. İnsanları statülerine göre ayırarak ve evraksızlar hareketinin yasal statü talebini kendi seçim gündemleri için kullanarak, “siyasi partiler devlet örgütleri olarak” aslında sınır dışı etmeleri *arttırmış* oldular.

II. Hareket ve Örgüt

1. Hareket

Evraksızların varlığı ve yaşadıkları zulüm parti ile devletin ideolojik rolüne ilişkin bir analiz olmaksızın anlaşılamıyorsa, evraksızların taşıdığı politik anlam da, devrimci söylemin birleştirici rolüne ilişkin bir tahlil olmadan anlaşılamaz: Hareket ve örgüt. OP’ye göre politik bir “hareket”, halkın dile getirdiği bir dizi popüler ifadenin yerel sunumudur. Ancak bir dizi söylemsel ifade olarak, hareketler daima çok yönlüdür. “Dolayısıyla,” OP’ye göre, “tezimiz şöyledir: Birçok politikayı öne süren bir hareket; iki açıdan her harekete has bir çelişki vardır. Bir tarafta iki muhalif partisi arasında (evraksızlar/devlet, grevciler/patronlar), diğer yandaysa hareket içinde. Çünkü çelişkilerin ve çözümlerinin doğası budur, daima birden çok politika ortaya konur.”¹⁴¹

OP’ye göre bir hareketin ilk belirleyici özelliği, “hükümetin öne sürmüş olduğu Devlet politikalarını reddetmesi ve halkın kendisi tarafından formüle eden başka türden politikalar sunmasıdır.”¹⁴² OP’ye göre, bu ilk özellik evraksızlar hareketinde ifadesini şöyle bulmaktaydı: “Evraksızlar hareketinin politik niteliği, 15 yıldan bu yana Ulusal Cephenin itham edici fikirlerini¹⁴³ yan yana getirmiş fikir birliğini ve Le Pen ve diğer partiler arasında yaygın bir terim -sözde, “göçmen sorunu”- altında bir araya gelen baskıcı, kollayıcı ve zulmedici politikalara gösterilen genel kabulü kırıp atmaktı.”¹⁴⁴ Evraksızlar bu sayede, herkesin eşitliği ve devletin göçmenleri ideolojik olarak ayırması arasında söylemsel bir konuma oturdu.

Evraksızlar hareketinin ilk belirleyici özelliği koşulların dev-

¹⁴¹ *La distance politique* 17-18 (1).

¹⁴² *La distance politique* 19-20 (3).

¹⁴³ Ulusal Cephe (*Front national*) Fransa’da ekonomik olarak korumacı, sosyal olarak muhafazakar bir milliyetçi partidir.

¹⁴⁴ *La distance politique* 19-20 (2).

let/parti fikir birliği şeklindeki mevcut durumu arasında söylemsel bir kırılmayı ve yeni bir eşitlik olanağını tanımlamak iken, ikinci özelliği kendisini popüler *açıklamalar ifade etmesiyle* bunu başarmış olmasıydı. OP şöyle açıklamaktadır: “Bir harekete can veren, mevcut durumun dönüştürülmesi, çözüme kavuşturulması meselesi, ifadelerinin olanaklı olup olmadığı ve kazanma olasılığıdır. Bir hareket Devleti kendi tarafına çekmeyi hedefler. Bundan dolayı tüm hareketler parlamenter partiler ve sendikalar da dahil olmak üzere politik örgütlerden faydalanırlar.”¹⁴⁵ Dolayısıyla hareketler, birden çok temsilden (eylemler) ve devletin meşrulaştırdığı mevcut duruma doğrudan muhalefet edip dönüştürmeyi hedefleyen söylemsel açıklamalardan oluşur. Evraksızların Saint Bernard’tan çıkarılmasından sonra 23 Ağustos 1996’da sokağa çıkan 20,000 insan ve onların mücadelelerine destek veren tüm diğer halk eylemleri birden çok açıklama ortaya çıkarmıştır.

Ancak verilen açıklamalarla talimatlar [reçeteler] aynı şey değildir. OP’ye göre “bir hareket her şeyi buyurmaz. Politikayla ilişkisi bir reçete sunma meselesi değil, aksine temsil meselesidir. Bu sebeple bir hareketin, birçok politika arasından hepsine birden reçete sunmaksızın birini temsil ettiğini söyleyebiliriz.”¹⁴⁶ Hareketler, kendi varlıklarını takdim edişleri ve durumlarına ilişkin betimleyici açıklamalarıyla, devlet, ulus, bölge ve hukuk arasında oluşmuş söylemsel çatlağı ifşa ederler. Bu kendi kendisini takdim eden niteliği, 25 Şubat 1997’de *Libération*’da yayımlanan, evraksızlar hareketinin manifestosunda görebiliyoruz:

Bizler, Fransa’nın Evraksızları, bu itiraza imza atarak saklandığımız gölgeden çıkmaya karar verdik. Bundan böyle tehlikelere rağmen, yalnızca yüzlerimiz değil isimlerimiz de bilinecek. İlan ediyoruz: Evrakları olmayan diğer herkes gibi, biz de başkaları gibi insanlarız. Birçoğumuz yıllardır aranızda yaşıyor... Evraklarımızı talep ediyoruz, yetkililerin, işverenlerin ve ev sahiplerinin keyfi uygulamalarının kurbanı artık olmayalım diye. Evraklarımızı talep ediyoruz, artık muhbirlerle ve şantajcılara karşı çaresiz kalmayalım diye. Evraklarımızı talep ediyoruz, artık ten rengimizden ötürü kontrol edilirken yaşadığımız aşağılanmaya, tutuklamalara, sınır

¹⁴⁵ *La distance politique* 19-20 (3).

¹⁴⁶ *La distance politique* 17-18 (1).

dışı etmelere, ailelerimizden ayrı düşmeye ve bitmek bilmez korkuya katlanmayalım.¹⁴⁷

En önemli husus, *evraksızların* varlıklarını söylemleriyle “ilan ederek” *kendilerini takdim etmiş* olmalarıdır. İdeolojisi onları politik olarak tanımayı reddetmiş olan bir ülkede gölgelerin arasından çıkıp geldiler. Herkes gibi insan olduklarını ancak böyle görülmediklerini (ve dolayısıyla suiistimale uğradıklarını) “ilan ettiler”. Bu takdim edimi tam da, herkesi saydığını iddia eden devletin açıkça bunu yapamadığını gösterdiği için politiktir. İkinci olarak, *evraksızlar* hareketi *kendisini*, örnek olarak evrak talepleri gibi kendi kabul edilmeyen var oluşlarına özgü “taleplerde” *takdim etmektedir*. Ancak talepler söylemsel olarak talimatlardan farklıdır çünkü talepler belli bir grup insan üzerinde etkilidir, bir bütün olarak herkes üzerinde değil. Talimatlar [reçeteler] örgütün rolü içindedir.

Ancak evraksızlarınki gibi hareketlerin, üçüncü bir belirleyici özelliği vardır: Kendi var oluşlarını yalnızca söyledikleri sözlerle ilan etmezler. Bunu yapış şekilleri, devlet ideolojisini doğrudan karşısına alan (aracı olmaksızın) bu açıklamaların taşıdığı gücü ve politik etkiyi göstermeyi hedefler. Bu sebeple evraksızlar hareketi, “evraksız işçilerin araçlar ve temsilciler olmaksızın kendilerini hükümetin karşısına alıp mücadeleye girme kapasitesini yansıtmakta, tartışmakta, buna karar vermekte, bunu uygulamakta ve göstermektedir.”¹⁴⁸ Dolayısıyla hareketler daima, söylemsel özerkliklerindeki özerkliği ve gücü ortadan kaldıran destek kurullarına, sendikalara, partilere ve diğer ideolojilere karşı tetikte olmalıdır. “Hareket, tam da politik bir örgüt olmadığı için, tüm örgütlerin siyasetini tanımlamak, taraflarında olduklarını iddia eden kurulları veya ötekileri desteklemek için bilhassa dikkatli ve uyanık olmalıdır. Hareket insanları politik kapasitelerinin etkinliğiyle yargılamalıdır.”¹⁴⁹ Bu sebeple OP’ye göre asıl husus, kurulların ve sendikaların desteğini tamamen reddetmek değil, *hareketin kendi kendisini temsil eden söylemsel gücünü* bu gruplara asla vermemektir. OP’nin görevi bir örgüt olarak, ideolojik temsiller karşısında hare-

¹⁴⁷ Madjiguène Cissé, *The Sans-Papiers: The New Movement of Asylum Seekers and Immigrants Without Papers in France: A Woman Draws the First Lessons* (London: Crossroads Books, 1997).

¹⁴⁸ *La distance politique* 28 (3).

¹⁴⁹ *La distance politique* 19–20 (3).

ketin söylemsel öz-takdimini korurken, onun yaratacağı daha geniş sonuçları takip etmektir.

2. Örgüt

Yeni politik söylem ile olanakların takdimi için hareket zorunlu başlangıç noktasıdır. Ancak çok sayıda harici ve dahili çatışma söz konusu olduğunda, hareketlerin devlet karşısında mesafeli bir şekilde belirlediği politik talimatlar aracılığıyla açıklamalarının tutarlılığını gösterebilmesi için politik örgütlere ihtiyacı vardır. OP’ye göre bunlar, politik örgütlerin üç temel söylemsel özelliğidir. Her birine tek tek bakalım: Tutarlılık, talimatlar ve mesafe.

OP örnek olarak, kaldıkları pansiyonlardan tahliye edilmelerine direnen bir grup göçmende gördükleri üç tutarlı açıklamayı tanımlar: “Çalışanların pansiyonu, onlar iyiler!” “Nouvelle-France’in insanları işçiler, zengin değiller, pansiyonları tercih ediyorlar!” “Montreuil’de yüz yıl yaşamak istiyoruz, Montreuil’da ak saçlar-la!”¹⁵⁰ Hareketlerin yeni açıklamalar yaratma kapasitesini ve özerkliklerini sürdürmeleri için, örgütler hareketin politik söylemine ait özerk tutarlılığa saygı göstermelidir.

Bu işlem DP’de detaylarıyla tarif edilmektedir.¹⁵¹ Örneğin 1995 yılında OP, vaziyetlerini ve hedeflerini tartışmak, harekete

¹⁵⁰ A.g.e.

¹⁵¹ Bu DP sayılarının ikinci yarısında (sayı 14’ten 29’a) OP’yi meşgul eden ikinci büyük harekettir. Göçmen-karşıtı politikaların arttığı (1993-2000) ve evraksızların kent işgallerinden zorla ve artan güvenlik önlemleriyle (kimlik kontrolleri, parma izlerinin alınması ve diğer Debré kanunları) kovulduğu yıllarda, birçok evraksız ve göçmen Montreuil gibi kent banliyölerine itilmiştir.

Montreuil çoğunlukla çalışan sınıfların yaşadığı, nüfusunun önemli bir kısmının (yaklaşık %30) yabancı ülkelerde doğan sakinler olduğu, Paris dışında bir banliyödür. Evraksız kişilere ev kiralamak illegal olduğundan ve Afrikalı aileler önceden Fransız ailelerinin yaşadığı evleri yasal olarak kiralayamadığından, birçok evraksız Montreuil’deki küçük pansiyonlarda hatta bazıları tek odalı yerlerde yaşamışlardır. Bazı insanlar “Nouvelle-France” işçi pansiyonlarında otuz yıla varıncaya dek yaşamışlardır. Aslında Saint Ambroise ve Saint Bernard’ı işgal eden birçok evraksızın, 1996 yazındaki kilise işgallerinden önce yaşadığı yerler buralardı.

Mart 1995’te, Montreuil’in “alenen” komünist olan başkanı, Jean-Pierre Brard, CRS’in (*Compagnie Republicaine de Securite*) yardımıyla, insanları pansiyonlardan çıkarmaya ve buraları kötü barınma [*mal logement*] ve temizlik koşullarına sahip olduğu gerekçesiyle yıkmaya başlamıştır. Tahliyelerden sonra CRS 336 insanın yaşadığı pansiyonları buldozerlerle yıkarak onları evsiz bırakmıştır.

destek verdiklerini açıklayan örgütlerle düzenli olarak toplanmak için, Nouvelle-France pansiyonlarında ikamet edenlerin komitelelerini kurmalarında destekleyici oldu. Hareket Aileler Arasında Medeni Barış ve Uyum Ortaklığı (ACPHF) adıyla somutlaşmıştı. Bu toplantılarda sakinler, örgütlere neye karar verdiklerini anlatıyorlar ve örgütlere nasıl yardım edebileceklerini soruyorlardı. “Harekete vereceği önerileri veya tavsiyeleri olarak örgütler, herkese açık olan bu toplantılar çerçevesinde, onlara açıkça ifade etmekteydiler.”¹⁵² Bu açık söylemsel yapının taşıdığı önem, örgütlerin harekete buyruklar vermediği, onu yanlış yönlendirmediği ya da hareketin özerkliği ve tutarlılığını ideolojik olarak kendine mal etmediğinden emin olunmasıydı.

Örgütler hareketler adına konuşmaz. OP’ye göre “örgütlerin her biri kendi adlarında ne düşündüklerini yazma ve düşündüklerini hayata geçirmede serbesttir; fakat örgüt pansiyon sakinlerine karşı sorumludur ve hareketin onaylayıp reddetme özgürlüğü vardır.”¹⁵³ Buradaki amaç, harekete yönelik öncü yaklaşımları veya ideolojik temsilleri tamamen engellemektir. Örgütler talimatlarını, hareketin kendisince yapılan söylemsel açıklamaların tutarlılığını temel alarak çıkarmalı ve harekete karşı sorumlu davranmalıdır. OP’nin de dediği gibi “Hareketler sunar, örgütler talimat verir!” Bu sebeple OP, evraksızlara yönelik mevcut davranışları kamuoyu nezdinde kınamak ve hükümetten evraksız herkese yasal statü vermesini, Pasqua ve Debré yasalarını yürürlükten kaldırmasını, son olarak işçilerin pansiyonlarını yeniden inşa etmesini talep etmek için, Montreuil belediye binasında her Cuma 18-19 arasında yürüyüşler örgütlediler; bunu sakinlerin kendileriyle koordine bir şekilde yaptılar, “onların adına” değil.

Politik örgütlerin ikinci özelliği bundan dolayı, doğrudan hareketin özerkliğinden ve onun içinde bulunduğu durumdan çıkarılan talimatlar oluşurmasıdır. Dolayısıyla örgütün rolü, “konjonktürü belirlemek değil, en başta politik bir hattın hazırlanmasını gerektiren şartlar içinde, sahadaki geçerli sorular üzerinde karar vermek, yani talimatlar sunmaktır.”¹⁵⁴ Örgütlerin rolü hareketin asıl belirle-

yici biçiminin ne olduğunu peşinen bilmek değil, politik saha içerisinde nerede yeni bir politik söylemin oluşacağına karar vermektir (örneğin “bizle illegal değiliz”).

Örgütler bu yerel açıklamalardan yola çıkarak, herkesi ilgilendiren evrensel ve politik talimatlara ulaşırlar. Ancak OP’ye göre politik bir “talimat”, metafiziksel mutlaklardan türeyen normatif bir iddia değildir. Örneğin normatif bir ifade olan “tüm insanlar özgür olmalıdır çünkü böyle olmaları doğalarında vardır” tarihsel olmayan bir hümanizme başvurmaktadır. Diğer yandan OP için bir talimat, tamamıyla verili bir politik sahaya içkindir ve daima belli bir mücadele alanı içerisinde doğar. Bu sebeple bir talimatın, politik sahanın geri kalanıyla birlikte hariç tutulmuş olan kısmın birleştirilmesi amacına hizmet eden militanların somut bağlılıklarından daha başka aşkın ve zorunlu gücü yoktur. Dolayısıyla talimatlar ahlaka, hümanizme veya natüralizme başvuru değildir. Aksine Badiou’nun da söylediği gibi, “zorlayıcı” süreçtir: vaziyetin hariçte tutulmuş unsurları dahil edecek şekilde içkin dönüşümüdür.¹⁵⁵ Ya da Badiou’nun sözleriyle, “başka şekilde ifade edecek olursak, ‘bir ülkenin illegal göçmen işçileri o ülkenin kabul ettiği yasalara sahip olmalıdır’ gibi pratik bir ifadenin evrenselliği, politik özneliğin aktif bir şekilde oluşturulduğu her türlü militanca faaliyetinde yatar”¹⁵⁶, soyut ve tarih dışı ilkelerde değil. Söylemsel ifadenin kendi somut icraları dışında hiçbir gücü yoktur. Son olarak, devlet herkesi saydığı iddiasında olan bir yapı olduğu ancak birçok önemli vakada bunu yapamadığından, bu politik talimatların hedefindedir.

Bu sebeple talimatın resmi yapısı “bire birdir”: bir genç, bir öğrenci, bir işçi, bir yabancı, vd., hepsi aynı şekilde sayılır: bir.¹⁵⁷ Örneğin 1996 ile 1999 yılları arasında Fransa’daki politik saha, evraksızlarla ilgili birkaç farklı açıklama biçimiyle dolmuştur: Başbakan “tümü illegal göçmenlerin hatasıdır” derken, diğerleri “yurttaşlar muhbirlerle çevrilmemeli [evraksızları rapor etmeleri için yasal olarak gereklidir]” diyordu. Le Pen “Gerçek Fransızlar

¹⁵² *La distance politique* 19–20 (3).

¹⁵³ A.g.e.

¹⁵⁴ *La distance politique* 29 (1).

¹⁵⁵ Alain Badiou, *Being and Event* (London: Continuum, 2007), 400–439.

¹⁵⁶ Alain Badiou ve Slavoj Žižek, *Philosophy in the Present* (Cambridge: Polity, 2009), 28.

¹⁵⁷ *La distance politique* 29 (1).

için Fransa” derken, evraksızlar “Juppé, bize evraklarımızı ver,” diyordu. Bu sözlerin hiçbiri politik talimatlar değildir çünkü hepsi göçmenler ve diğer herkes arasındaki ideolojik ayrımı veya farklılığı olumlamaktadır: Açıklamaları tikel ve ideolojik olmayı sürdürmektedir. Ancak OP için, “tek değerli talimat şudur: ‘les gens qui sont ici sont d’ici’ [buradaki insanlar, buralı].”¹⁵⁸ Farklı grupların yerel taleplerinin – evrakları isteyen, evraklara karşı, gözetim yanlısı, gözetim karşıtı, vb. - ötesine geçtiği için bu bir talimattır. OP için, “bir talimat belli bir grubu hedef almamalıdır.”¹⁵⁹ OP’nin çözülmesinden sonra Badiou, *The Meaning of Sarkozy*’de benzer olarak şunu yazmıştır: “Bugünkü temel politik sorun aslında dünyanın,” yabancılar ve yerlilerin “bir sayıldığı” ve beraber “aynı dünyanın insanları”¹⁶⁰ olarak yaşadığı “tek bir dünyanın sorunu- dur.”¹⁶¹ Dolayısıyla Badiou’ya göre, politika belli kimliklerle ilgili bir şey değildir, herkesin dahil edildiği tek bir dünya, politik olarak birleşmiş bir varoluşa ilgilidir.

Badiou kendi eserinde, politik talimatları aynı zamanda “karar verilemez bir şey hakkında verilen bir karar” olarak tanımlamaktadır. “Geçerli evrakları olmayan ama burada, Fransa’da çalışan bu işçiler bu ülkenin bir parçası mı?” diye sorar Badiou.

Buraya mı aitler? ‘Muhtemelen, burada yaşayıp çalıştıkları için.’ Yahut: ‘Hayır, çünkü Fransız olduklarını veya burada yasal olarak yaşadıklarını gösteren gerekli belgeleri yok.’ ‘İllegal göçmen’ [*clandestin*] terimi değer belirsizliğini veya değer değersizliğini adlandırmaktadır: Burada yaşayan ancak buraya ait olmayanları, bu sebeple ülkeden def edilebilecek, burada işçi olarak taşıdığı değer değersizleştirilmesine maruz kalabilecek insanları adlandırmaktadır... Örneğin illegal göçmen işçiler Paris’teki St. Bernard kilisesini işgal ettiğinde yaşanan buydu: Değerden yoksun kalmış olan şeyin varlığını ve değerini kamuoyuna ilan ettiler, böylelikle burada yaşayanların buraya ait olduğuna karar verip insanları ‘illegal göçmen’ [*clandestin*] ifadesini bırakmaya çağırdılar.¹⁶²

¹⁵⁸ *La distance politique* 19–20 (1).

¹⁵⁹ *La distance politique* 19–20 (4).

¹⁶⁰ Badiou, *The Meaning of Sarkozy*, 67.

¹⁶¹ Badiou, *The Meaning of Sarkozy*, 58.

¹⁶² Badiou and Žižek, *Philosophy in the Present*, 36.

“Burada olanlar buralıdır” talimatı bundan dolayı, “*clandestin*” kelimesindeki belirsiz politik değerle ilgili verilen bir kararı tasdik etmektedir. Clandestinlerin “değerini” onaylamak, onların mevcut Fransız toplumuyla birleşme veya politik olarak yan yana durma güçlerini veya kapasitelerini onaylamaktır. Bu değerinkarar böyle bir birliği yadsır. Dolayısıyla bu değeri (işçilerin politik kapasitesi) onaylama veya reddetme kararı, yalnızca politik talimatların değil *tout court* (kısaca) politik mücadelenin koşuludur.

Politik örgütlerin üçüncü özelliği devletle aralarında bir mesafe koyarak faaliyet yürütmeleridir. Politik örgütler oy vermez, yasa çıkarmaz, lobicilik yapmaz, hareketleri temsil etmez veya politik denklıklar için oy yarışına çıkmaz. Mesafeli olmaları, politik bir ideolojileri veya öncü programlarının olmaması anlamına da gelir. Dolayısıyla talepleri devlete dahil değildir, aksine devletin “dışında” gördüğü veya “hiç saymadığı” ne varsa dahil etmek için söylemsel bir şekilde talimatlarda bulunur. OP, Pansiyonlardaki Evraksız İşçiler Meclisi ve Aileler Arasında Medeni Barış ve Dostluk Dernekleri’nin tümü bu açıdan politik örgütlerdir. “Bu ülkedeki evraksızların kaderi göz önüne alındığında,” Badiou şöyle yazar:

İlk yönelim şu olmuş olabilir: Devlete karşı ayaklanmalılar. Bugün mücadelelerinin görülmemiş biçiminin aksine şu olduğunu söyledik: Devleti onları ilgilendiren bir konu hakkında yönlendiren koşulları yaratmak, itiraz edilen yasaları feshetmek, olması gerektiği gibi normalleştirici [yasal statülerin verilmesi] önlemleri almak ve diğerleri. Devlete karşı yapılan talimatlarla kast ettiğimiz budur. Bu devlete katılıyoruz demek değildir. Seçim sisteminin dışında, her türlü parti temsiliyetinin dışında kalmayı sürdürüyoruz. Ancak devleti, birçok önemli hususta devletin dışında radikal bir alandan ziyade ona karşı talimatlar aracılığıyla daha fazla uğraşmaları gerektiği ölçüde, devleti politik sahamıza katmaktayız.¹⁶³

Badiou ve OP’ye göre, politik örgütler devletle arasına mesafe koyarak faaliyet yürütürler: Ne bir parti olarak içinde, ne de ayrılıkçı bir örgüt olarak dışında yer alırlar.

Bu sebeple bizler [OP], insanların düşüncesinden doğan politikamızın, partisiz bir politika olduğunu söylüyoruz. Kendimizi, disiplinimizin politik sürecin kendisine ait olduğu, her birimizin

¹⁶³ Badiou, *Ethics*, 98.

olarak, evraksızlar “Saint Bernard kilisesinin işgaliyle, yepyeni bir politik mekânda konumlanmışlardır: Pansiyonlarda Yaşayan Evraksız İşçiler Derneği.”¹⁷¹ Aynı işçi figürünün belli bir sosyolojik insan tipine gönderme yapmaması gibi, saha da belli bir coğrafi mekana gönderme yapmamaktadır: Saint Bernard kilisesi gibi. Aksine saha, politik figürü tanımlayan ve birden çok olabilecek bir ortak mekandır: İşçi pansiyonları, kiliseler ve fabrikalar. Bunlar sadece mekânsal konumlar değildir, politik çekişmelerin işgal edilmiş sahalarıdır. Söylemleri somut pratiklerde vücut bulmaktadır. “Göçmenlerin” işi, evraksızların işi temelde fabrikalardaki veya inşaat sahalarındaki iştir [*travail ouvrier*].” OP için politik mücadele sahaları aynı zamanda fabrika sahasıdır: Üretim mekanları.

Politik örgüt bir saha olmaksızın harekete geçemez. Geçtiği takdirde sadece ideolojik veya programa dayalı bir örgüt olma riski taşır. Politik örgütler orada olabilecekleri ve yayılabilecekleri, gerçek var olan vaziyetlerle işe başlamalıdır. Sınırların kaldırılması ile evraksızlara yasal statü verilmesi meselesinin, OP için neden “iki ayrı sorun” teşkil etmesi bundandır.¹⁷² İlk sorun sınırların öte tarafındaki yabancılarla ilgili bir meseledir. Ancak bir kere sınırın öteki tarafına, Fransız topraklarına geçtiklerinde, OP “‘göçmen’ kelimesinin sınırda bırakılması gerektiğini” söyler.¹⁷³ İnsanlar Fransa’ya girdiklerinde, mesele artık orada yaşayan herkesi eşit derecede ilgilendiren bir iç soruna dönüşür. 1997’de verdiği bir röportajda Badiou, kesinlikle sınırların kalkmasından ve devletin sönümlenmesinden yana olmasına rağmen, bu tutumun kendisine göre şöyle bir sonuca yol açabileceğini söylemiştir:

Böyle bir tutum söz konusu durum içinde hiçbir etkin politik ilke bırakmaz. Gerçekte politika her zaman, somut durumlar içinde kalkış noktasını bulmak zorundadır [bir hareket, bir figür, bir saha]... Önce somut olarak buradaki insanlara nasıl davranacağımız, ardından burada olmak isteyenlerle nasıl ilgileneceğimiz sorusuna ve son olarak kendi ülkelerinde onları ayrılmaya sürükleyen koşulların neler olduğuna yanıt getirmeliyiz. “Sınırlara son” sloganı hiçbir gerçek politika tanımında bulunmamaktadır, çünkü kimse

¹⁷¹ *La distance politique* 29 (7).

¹⁷² *La distance politique* 28 (3).

¹⁷³ *La distance politique* 28 (2).

bunun tam olarak ne olduğunu bilmemektedir. Halbuki, burada yaşayan, burada olmak isteyen ve yurtlarını terk etmek zorunda kalmış insanlara nasıl davranacağız diye sorarak, samimi bir politik süreci başlatabiliriz.¹⁷⁴

B. Günümüzde Statüsüz Göçmenlere Adalet

Badiou, OP ve evraksızların statüsüzlerin önceki örgütlenmelerine yapmış oldukları katkılarda yer alan ideoloji ve söylemi incelemiş olduğumuza göre, bu teorilerin daha yakın dönemdeki örgütlenmelere ne tür etkiler bıraktığına – ve bu son örgütlenmelerin bu özgün etkilere ne tür düzeltmeler getirdiğine bakabiliriz.

I. Parti ve Devlet

Devletin statüsüz insanların yaratılmasındaki rolüyle ilgili olarak OP’nin yaptığı analiz, hala güncel statüsüzler hareketinin merkezinde yer tutmaktadır. *Statü yasal ve ideolojik bir ayrımcılık biçimi olarak algılanmaya devam etmektedir*. En basit haliyle bu eleştiri, 1951’de Hannah Arendt tarafından ilk kez öne sürüldüğünden bu yana farklı biçimleriyle karşımıza çıkmaktadır.¹⁷⁵ OP’nin dediği gibi, “yabancılarla ilgili yasalar genel hukuk fikrine istisna teşkil eden yasalardır çünkü insanların tamamı için geçerli değildir.” Teritoryel ulus-devlete ilişkin bu yapısal eleştiri, yalnızca Linda Bosniak¹⁷⁶ ve Catherine Dauvergne¹⁷⁷ gibi Kuzey Amerikalı göç teorisyenlerinin eserlerinde benimsenmiş olmakla kalmamıştır. Aynı zamanda Toronto’daki “Kimse İlegal Değil” (No One is Illegal [NOII]) gibi göçmen adaleti örgütlerince de benimsenmiş-

¹⁷⁴ Badiou, *Ethics*, 104–105.

¹⁷⁵ Hannah Arendt, *The Origins of Totalitarianism* (New York: Harcourt, 1973). Teritoryel ulus-devletin tarihsel öncülü, üçünün doğal olarak birbirine bağlı olmasıdır. Ancak 1.Dünya Savaşı’ndan ve kitleler halinde devletsiz insanın ortaya çıkmasından sonra, Arendt politik düşünce ve pratiğin bu “kutsal üçlemenin” oldukça zayıf ve dışlayıcı doğasına meydan okumaya zorlandığını ileri sürmektedir. Herkes için geçerli ve evrensel bir hukuk formuna ilişkin vaat hala gerçekleştirilmemiştir. Bölgeyi, etnisiteyi veya diğer sosyolojik kategorileri temel alan kısmi yasalar devlette içkin olan bir çelişkiyi ortaya sermektedir.

¹⁷⁶ Linda Bosniak, *The Citizen and the Alien: Dilemmas of Contemporary Membership* (Princeton, N.J.: Princeton University Press, 2006)

¹⁷⁷ Catherine Dauvergne, *Making People Illegal: Migration Laws for global Times* (Cambridge: Cambridge University Press, 2008).

tir. Bu örgüt şunu söylemektedir: “Yurttaşlığı ayrıcalıklı bir azınlığa sunmanın göçmenleri sömürmek ve dışlamak için tasarlanmış, ırkçı göç ve sınır politikalarının parçası olduğuna inanıyoruz.”¹⁷⁸ Ve şöyle demektedirler: “Sığınma/Dayanışma Kenti ulus-devlet ve merkezi hükümetlerin altında yatan fikirlerin aşılmasıyla ilgilidir.”¹⁷⁹ Bu sebeple dünya genelindeki “Kimse İllegal Değil” örgütleri, evrensel “Herkes Statü” söylemine inanan az ama kararlı militanlar olarak varlıklarını sürdürmektedirler: Herkes yasal statülerinin tanınmasını talep etmektedirler. NOII kısmi affa ilişkin taleplerin sorunu çözmeyeceğini düşünmektedir. Statüsüz insanların ideolojik bir ayrımcılığa maruz kaldıkları tezine ilişkin teorik bağlantıları sebebiyle, bu sorun ancak insanları birbirinden ayırmayan evrensel yasaların yaratılmasıyla çözülebilir.

OP ve son dönemlerdeki radikal göçmen hareketleri arasındaki diğer bir süreklilik unsuru da siyasi partilere yönelttikleri eleştirilerdir. OP’nin siyasi partilere yönelttiği iki yönlü eleştiri, hem insanları ideolojik gruplara ayırdıkları hem de kendi seçim gündemleri için hareketlerin amaçlarını “çarpıttıkları” fikri, Kuzey-Amerika’daki statüsüzler hareketince kullanılmaya devam etmektedir. Örneğin Barak Obama 2008’de, göçmen reformu vaat eden bir platform üzerinde başkanlık seçimlerini kazandı. Birçok göçmen hareketinin desteği ve Latino oylarıyla (Latin kökenlilerin %67’si ona oy vermişti) seçimi kazandıktan sonra, Obama dört yıl boyunca göçmen politikasının reformuyla ilgili hiçbir şey yapmadı.¹⁸⁰ Ancak 2012’de tekrar oylarını almak için, Obama seçim döneminde yüz binlerce genç statüsüz insanın sınır dışı edilmesini askıya alan, “Ülkeye Giren Çocuklara Yönelik Edimlerin Ertelenmesi” adlı bir başkanlık emri çıkardı. Bu kararın politik sonuçları, OP’nin partilere yönelik iki yönlü tahliline uymaktaydı.

¹⁷⁸ No One is Illegal [Kimse İllegal Değil] websitesi:

<http://toronto.nooneisillegal.org/about>

¹⁷⁹ No One is Illegal, “Building Sanctuary City: NOII-Toronto on Non-Status Migrant Justice Organizing,” [Sığınma Şehrini Kurmak: Statüsüz Göçmenleri Örgütleyen NOII Toronto] Thomas Nail ile röportaj, *Upping the Anti: A Journal of Theory and Action* 11: 159.

¹⁸⁰ Mark Hugo Lopez, “The Hispanic Vote in the 2008 Election,” *Pew Research Center*, 2008: <http://www.pewhispanic.org/2008/11/05/the-hispanic-vote-in-the-2008-election/>

İlk olarak, tüm evraksız göçmenlere yasal statülerinin verilmesini savunan ABD’deki birçok göçmen hareketinin açıklamaları, demokrat parti tarafından “yararsız ve tehlikeli görülmekteydi.” Bu sebeple parti, “harekete yönelik desteği muhalefet partisine yönelik kitlesel bir desteğe dönüştürmek”¹⁸¹ zorundaydı. Yani demokrat partinin 2012’de yeniden seçilmesi için. İnsanlar yalnızca demokrat ve cumhuriyetçi şeklinde ideolojik gruplara bölünmekle kalmamıştı. Evraksız göçmenler de “değersiz” ve “değerli” göçmenler şeklinde bölünmüştü. “Ülkeye Giren Çocuklara Yönelik Edimlerin Ertelenmesine” yönelik sınırlayıcı başvurular sayesinde, on binlerce “değersiz” ve evraksız genç yaşları, sicil kayıtları, ikamet yerleri, eğitimleri ve başka birçok kritere göre bir yere yerleştirilebilir (başvuru bilgilerine göre) ve sınır dışı edilebilirlerdi. Bu o dönemde ABD’deki Göçmen Gençlere Adalet Birliği gibi göçmen gruplarınca yapılan eleştirel analizin tam olarak aynısıdır.¹⁸²

Aynı OP’nin eleştirdiği Chevènement düzenleme yasalarının (1997) Fransa’daki sınır dışı etmeleri arttırmakla sonuçlanması gibi, Ülkeye Giren Çocuklara Yönelik Edimlerin Ertelenmesine ilişkin yasalar da (2012) ABD’de aynı şeyle sonuçlandı.¹⁸³ Daha öncesinde Statü Programına İlişkin Düzenlemenin (1973) Kanada’da yaptığı gibi.¹⁸⁴ Kendi amaçlarına hizmet etmesi için yasal statü talep eden göçmen hareketlerini bölüp çarpıtarak, “siyasi partiler devlet örgütleri olarak” aslında sınır dışı etmelerin *artmasına* yol açtılar. Gerçekte Peter Nyers’in yazdığı gibi “düzenleyici

¹⁸¹ *La distance politique* 19–20 (3).

¹⁸² Immigrant Youth Justice League [Göçmen Genlere Adalet Birliği] websitesi: <http://www.iyjl.org>

¹⁸³ “DHS [Department of Homeland Security (İç Güvenlik Departmanı)] 15 Ağustos 2012’de başvuruları kabul etmeye başladığında, programa uygun 1.4 milyon insandan binlercesi nasıl başvuru yapacaklarını öğrenmek için ülke genelindeki atölyelere gitti. Perşembe günü 407,899 belgesiz genç erteleme için başvurmuş ve kabul edilmiş, 13,366’sı reddedilmişti.” Elise Foley, “Deferred Action Granted To More Than 150,000 Undocumented Immigrants [150,000’den Fazla Belgesiz Göçmene Erteleme Kararı Verildi,” *The Huffington Post*, 18 Haziran 2013: http://www.huffingtonpost.com/2013/01/18/deferred-action_n_2506288.html

¹⁸⁴ Peter Nyers, “Community without Status: Non-Status Migrants and Cities of Refuge, [Statüsüz Cemaatler: Statüsüz Göçmenler ve Sığınılan Şehirler] *Renegotiating Community: Interdisciplinary Perspectives, Global Contexts*, editörler, Diana Brydon ve William Coleman (Vancouver: University of British Columbia Press, 2009), 133–134.

programlar daima, reddedilen adayları gözetlemek, tutuklamak ve sınır dışı etmek için gerekli kaynaklara bütçe çıkarmaktadır.”¹⁸⁵ Bu sebeple Göçmen Gençlere Adalet Birliği ve “Kimse İlegal Değil” gibi gruplar tam da OP’nin tahlilini takip ederek şu gerçeği ifşa etmişlerdir: Siyasi partiler, kendi seçim hedefleri için statüsüzler hareketini ideolojik olarak bölme ve çarpıtmaya yönelik yapısal tutumlarını göz önüne sermişlerdir.

II. Hareket ve Örgüt

Badiou, OP ve evraksızların bir diğer önemli katkısı, söylemsel özerkliğın ve temsiliyet dışılığın politik biçimlerine yaptıkları vurgudur. Öncü gruplarına, sendikalara, partilere veya diğer destek kurullarına özgü bir ideolojik tarzda karşılık vermek yerine, evraksızlar hareketi adına konuşarak veya onlara yönlendirmeye çalışarak, OP onu temsil etmeksizin hareketin söylemsel öz-sunuşuna karşılık verebilecek yeni bir politik örgüt biçiminin yaratılmasına yardımcı olmuştur. Bu yolla evraksızlar ve OP, bu örgütlenme biçimini statüsüzlerin mücadelesine ilk getirenlerden olmuşlardır.¹⁸⁶

Bu önemli bir politik müdahaledir çünkü evraksızlar hareketi ve müttefikleri -dünyada ulusal çapta örgütlenen statüsüz göçmen hareketlerinden ilki olarak- günümüzdeki statüsüz göçmenlerin mücadelesi için söylemsel zeminin çoğunu inşa etmişlerdir. Örneğın Alman “Kein mensch ist illegal” [Kimse İlegal Değil] hareketi, Fransa’daki evraksızlar hareketinin ön planda olduğu dönemde parti-ötesi, temsilciliğı olmayan bir statüsüzler örgütü olarak 1997’de oluştu ve doğrudan Fransa’daki başarıdan esinlendi. Aynı politik formu temel alan “Kimse İlegal Değil” grupları bugün Avrupa ve Kuzey Amerika’nın geneline yayılmıştır: BK’ta 2003’te, İspanya’da (Ninguna Persona Es Ilegal), İsveç’te (Ingen Manniska Ar Illegal), Polonya’da (Zaden Czlowiek Nie Jest Nielegalny), Hollanda’da (Geen Mens Is

¹⁸⁵ Nyers, “Community without Status,” 134.

¹⁸⁶ Bu yolla OP 1990’larda görülen ilk post-temsiliyetçi ve yatay politik örgüt dalgasının parçasıydı. Bugün bu tür örgütlenmeler radikal Sol arasında oldukça yaygındır. Örnek olarak Zapatismo, Halkların Küresel Eylemi, Küreselleşme Ötesi Hareket, Brezilya’daki Topraksız Köylüler Hareketi ve Arjantin’deki İşsiz Çalışanlar Hareketi. Daha fazlası için bakınız: Nowhere Collective’den notlar, *We Are Everywhere: The Irresistible Rise of Global Anti-Capitalism* (London: Verso, 2003).

İlegal) ve Kanada’nın genelinde. 1999’da Avrupa’da Sınırlara Hayır ağı, Avrupa’daki göçmen trafiğinin yoğun olduğu sınır bölgelerinde düzenlediğı bir dizi protesto kampı/işgali biçiminde benzer bir politik form altında oluşmuştur: Strasbourg’ta (2002), Fransa, Calais’ta (2002/2007), İtalya, Frasanito’da (2003), BK, Gatwick Havalimanı’nda (2007), Yunanistan, Patras’ta (2009), Brüksel’de (2010) ve Bulgaristan, Siva Reka’da (2011).

OP’nin temel politik fikri, bugün NOII gibi statüsüz göçmenlere adalet için mücadele veren örgütlerce paylaşılmaktadır ve Sınırlara Hayır Ağı statüsüzler hareketinin özerkliğine ve öz-sunuşuna saygı duymaktadır. Aynı zamanda yaptıkları açıklamalar talimatlar biçiminde evrenselleştirmektedir. Evraksızlar hareketinin belirleyici ve yenilikçi özelliklerinden biri, kendi adına konuşma ve kendi varlığını duyurma kapasitesidir. Bu sebeple OP ve onun esinlediğı hareketlerin hepsi, hareketin hedeflerini yönlendirmeyen, arabulucuk yapmayan ve bunları belirlemeyen politik örgütlerin yaratılmasını amaçlamışlardır. Böylelikle hareketten, onu tanımlayan söylemsel kapasiteyi gasp etmemişlerdir: Var olmayanların politik var oluşuna ait öz-sunuş.

Hareketlerin talepleri genellikle yerel olsa da, örgütün hedefi evrenselidir. Örneğın Montreal’daki *the Comité d’action des sans-statut algeriens* [Statüsüz Cezayirliiler için Eylem Komitesi] 2000 yılında, Kanada’nın ekonomik gerekçelerle Cezayir’e yönelik sınır dışı etme yasaklarını kaldırma kararı sonucu etkilenen yaklaşık 1000 Cezayirlinin sınır dışı edilmesine karşı başarılı bir kampanya başlatmıştır. Kanada’daki göçmen örgütü “Kimse İlegal Değil”in rolü, aynı OP gibi Cezayir hareketine el koymak veya onun adına konuşmak değildi. Aksine göçmenlerin Komite’den yardım istedikleri her durumda onlara destek sunmaktır: Hukuki destek, taşınma, fon sağlama, kamuoyu gösterileri, vb. “Kimse İlegal Değil-Kanada” bir örgüt olarak, hareketin yerel taleplerini şu örneklerdeki gibi evrensel talimatlar alacak şekilde genişletmiştir de: “Tüm Sınır Dışı Etmeler Dursun!” “Personne n’est Illegal” ve “Herkes Statü!”.

Başka bir örnek verecek olursak, Arizona’daki “Rukusu Getirin Kolektifi” (2001-2012), “Red Koalisyonu” adlı göçmen grubuyla yakın olarak çalışan politik bir örgüt olarak, OP’ye yakın bir tarzla hareketle olan ilişkilerini “ne öncü ne de ağı” olarak tanımlamaktadırlar. “21.yüzyılın politik örgütünün”, onlara göre:

Geleneksel Marksist partilerin savunduğu Leninist öncü parti ile bugün birçok anarşist ve eylemcinin savunduğu gevşek “ağlı” örgütlenme modeli arasında bir yol çizmesi gerekir... Örgüt herhangi bir örgütü veya hareketi kontrol etmeye çalışmaz, radikal bir perspektif ve kendilerini hareketin özerk devrimci potansiyelini geliştirmeye adanmış üyeler sunarak ona yardımcı olmaya çalışır.¹⁸⁷

Red Koalisyonu ve OP kendilerini, anarşist ayaklanmalara ve geleneksel Leninist ideolojik öncülüğe karşıt olarak tanımlarlar. Bunlar yerine kendilerini, mevcut hareketlere dışarıdan destek olarak ve radikal olarak evrenselleştirerek tanımlarlar.

Ancak Kuzey Amerika’daki statüsüz göçmen örgütleri, OP’nin politik örgütlerin rolüyle ilgili ortaya koyduğu stratejilerden ikisini yeniden gözden geçirmiştir: Talimatlar ve mesafe. Örneğin, “Kimse İlegal Değil-Kanada” gibi statüsüz göçmen örgütleri, kendilerini devlete evrensel talimatlar vermekle hiç *sınırlamazlar* – çünkü devlet genelde bu tür talimatları göz ardı etmektedir. NOII “bu başarımızın temel sebebidir,” demektedir. “Stratejilerimizin hükümetçe kabul edilip onaylanmasını beklemiyoruz, aksine harekete geçip bunları hayata geçirmeye çalışıyoruz.”¹⁸⁸ Bu OP’nin talimat stratejisinin tamamen reddi demek değildir, çünkü NOII aynı zamanda devlete arasında mesafe tutmayı ve evrensel talimatlarda bulunmayı sürdürmektedir. Ancak bunlara ek olarak, belli oranda örnek vakayla uğraşmakta ve belli bireylerle ilgili olarak hukuki mücadeleler yürütmektedir. Nitekim bu sayede belli bir başarıya da ulaşmıştır. Badiou ve OP’nin teorik olarak yeniden gözden geçirilişi iki yönlüdür. Bir yanda NOII, göçmenler hukuki destek veya danışma olmaksızın adaletsiz sınır dışı etmelerden muzdaripken, politik örgütün “tamamen mesafeli” kalması fikrini reddetmektedir. Diğer yandan NOII’nin stratejisi, politik örgütün mesafeli kalırken, devletin söylemsel politik baskıya verdiği nihai tavize bağımlı kalması gerektiğine de karşı çıkmaktadır. Bu sebeple NOII hem evrensel talimatları HEM DE tikel vaka çalışmalarını tercih etmektedir. NOII için bunda hiçbir çelişki yoktur, yalnızca aynı mücadelenin farklı boyutları vardır (evrensel ve tikel).

¹⁸⁷ Rukus’u Getirin Websitesi: <http://bringtheruckus.org/?q=about>

¹⁸⁸ No One is Illegal, “Building Sanctuary City: NOII-Toronto on Non-Status Migrant Justice Organizing,” Thomas Nail ile röportaj, *Upping the Anti: A Journal of Theory and Action* 11: 155.

Ayrıca NOII, OP’nin mesafeye ilgili stratejisine övgü olarak daha prefigüratif bir stratejinin eklenmesini önermiştir. Örnek olarak, NOII’nin politik stratejisi yalnızca söylemsel bir mesafede hayata geçirilmez. Aynı zamanda prefigüratif olduğu kadar, şehrin tüm hizmetleri ve kurumlarının statülerine bakmaksızın kolektif bir biçimde herkese hizmet edip insanları koruduğu “bir dayanışma şehri” örgütlemeyi hedeflemektedir (kadın sığınma evleri, okullar, aşevleri, iş yerleri, vb.). NOII’ye göre prefigürasyon, “devlet rolünün meşruluğunu bozar,” çünkü hükümetin değişmesini beklemeyiz.”¹⁸⁹ Bu stratejinin amacı, Kanada hükümetinin göçmen politikalarına karşı kolektif bir sivil itaatsizlikle, şehri harekete geçirmektir: Devletin talimatlarına karşılık vermesini beklemeden görmek istedikleri şehri etkili bir şekilde kurmak. Bu Badiou ve OP’nin fikirlerine yönelik önemli bir stratejik düzeltmedir. Ancak aynı zamanda, devletin örgütsel talimatlara yanıt vermesini bekleyecek kadar boş zamanları olmayan göçmenler için daha ivedi, pratik ve yararlı bir stratejidir. Bu sebeple, talimatlara ve mesafeye ilişkin daha genel bir strateji, NOII için aynı zamanda, buna ihtiyaç duyan ve bekleyemeyecek kişileri etkileyen somut duruma karşılık gözden geçirmelere ve ilavelere gerek duymaktadır.

Dahası NOII Toronto bu model sayesinde, OP’nin hiç erişemediği önemli bir başarı kazanmıştır. Çünkü OP keyfi olarak kendisini yalnızca devlete seslenmek ve onun dönüşmesini (veya sönmülmesini) ummakla sınırlamıştır. Bunun yerine NOII, statüsüz öğrencilerin sınır dışı edilmesine karşı yeni yönetmelikler çıkarmak için doğrudan Toronto Bölgesi Okullar Kurulu’yla çalışmaktadır. Bu sayısız öğrencinin sınır dışı edilmesini durdurmuş ve Toronto’daki statüsüz öğrencilerin kültürel algılanışı üzerinde doğrudan bir etki bırakmıştır. Bir diğer örnekte NOII avukatları, tek tek göçmenlerin Toronto’dan sınır dışı edilmelerini durdurmak için Migrant Ontario ve diğer topluluk gruplarıyla çalışmaktadırlar. NOII ayrıca, Kanada’daki göçmenlere yönelik ayrımcılığa kamuoyunun dikkatini çekmek için bu tür örnek vakaları başarıyla kullanmıştır. Bazı örneklerde NOII hukuki mücadelelerde zafer elde etmektedir. Diğer vakalardaysa, bu tür sorunlar devlete karşı büyük çaplı gösteriler ve evrensel talimatlar için bir kalkış noktası haline

¹⁸⁹ A.g.e.

gelmektedir. Ancak göçmenlere adalet mücadelesi, *yalnızca* devlete yöneltilen evrensel talimatlarla sınırlı olduğunda, bu mücadeleyi yürüten örgütleri saflık ve söylemsel mesafe için evrensel *idealler* uğruna *gerçek* göçmenleri yarı yolda bırakma riskine girmektedirler. Bu sebeple NOII'nin burada öne sürdüğü daha etkili düzeltme, her ikisinin bileşimini önermektir: Devletle aralarına koydukları mesafe ve devlete yönelttikleri talimatları unutmayıp, bunlara ek olarak göçmenlere topluluk desteği sunmaktadırlar.

III. Politik Figür

Kuzey Amerika'daki örgütlerin, OP'nin tahlilinde yaptığı bir diğer önemli düzeltme, göçmenlerin politikleştirilmesidir. OP'ye göre "göçmen" kelimesi devlet tarafından insanları bölmek için kullanılmaktadır, bu sebeple insanların politik özneliliğini yeniden birleştirmek için "işçi" kelimesi kullanılmalıdır. Ancak bugün birçok göçmen hareketi, hükümetin göçmen terimini ayrımcı bir şekilde kullanmasına karşı "Hepimiz Göçmeniz!" sloganını atarak, göçmen figürünü evrenselleştirmeyi seçmiştir. Sömürgecilik tarihi, küresel göçe ve işsizliğe ilişkin resmi rakamlar göz önüne alındığında, göçmenlere adalet için mücadele eden birçok grup bugün, göçmen figürünü politize etmenin işçi figürüne nazaran daha radikal ve birleştirici olabileceğine inanmaktadır. Özellikle "Kimse İlegal Değil-Kanada", devletin göçmen politikası ile Kanada sömürgeciliğinin tarihi arasındaki ilişkiye vurgu yapmaktadır. Şöyle demektedirler: "Çabamızın temellendiği gerçek, bu ülkenin geçmişte bir sömürge olduğu ve göçmenlerin genellikle yakın geçmişte sömürgeleştirilmiş yerlerden geldiği ve kapitalist sömürüyle karşı karşıya olduklarıdır."¹⁹⁰ Devlet ancak yerli insanları topraklarından koparıp göç etmeye zorlamış göçmenler olma şartıyla, teritoryel egemenlik ve yasal evrensellik iddiasında bulunmaktadır. Sömürgecilik bundan dolayı çift yönlü bir göç olgusuna dayanmaktadır. Dolayısıyla "işçi" teriminin tarihsel olarak bir şey öneremeyecek olduğu bir biçimde göçmenliği temel alan yeni bir evrensel politikanın temelini sunabilir (özellikle işçilerin "komünizm" isminin tarihiyle ve onun tarihsel yüküyle olan bağı düşünüldüğünde).

¹⁹⁰ A.g.e., 149.

Ancak OP'ye göre, "göçmen figürü" politik olarak reaksiyonerdır çünkü halk tarafından değil de sömürgecilik tarafından olumsuz bir biçimde tanımlanmıştır. Ne var ki, buna karşılık kapitalizmin boyunduruğu altındaki işçiler için de aynı şey ileri sürülebilir. Bu iki terim arasındaki esas fark, işçilere ait politik tarihin halihazırda olumlu bir şekilde emek şeklinde yeniden teorileştirilmiş olmasıdır (başta Marx tarafından). Göçmen figürü henüz bu pozitif yeniden kurgulanmaya maruz kalmamış olsa da, böyle bir şeyin bugün kesinlikle mümkün olduğu açıkça söylenebilir. Aynı on dokuzuncu yüzyılda işçiler için olduğu gibi. "Göçmen" terimi hem gerçek anlamıyla (tarihsel olarak tüm insanlar kelimenin tam anlamıyla göçmenlerdir) hem de subjektif bir güç olarak (sömürgeciliğin, küreselleşmenin, ulaşımın sonucu olarak, daha fazla insan göçmenliğin, geçici işlerin ve güvencesizliğin özgürlüğünü ve baskısını hissetmektedir) potansiyele sahip olduğundan durum böyledir. Bu sebeple göçmen figürü, aynı işçi figüründe olduğu gibi hem sosyolojik bir kimliğe hem de evrensel bir politik özneye tekabül etmektedir.

Bilakis, "göçmen" teriminin şu anda Kuzey Amerika'da önemli bir söylemsel güce sahip olduğu gerçeği – nitekim kanıtı "Hepimiz Göçmeniz!" sloganının her yerde geçerli olması, nerdeyse tüm göçmen eylemlerinde pankartlara yazılıyor olmasıdır – daha fazla politik teorilerin üretilmesini gerekli kılmaktadır. Ancak bu fenomen 90'larda OP için mevcut olmadığından, ne açıklama getirebilmekte ne de doğrulayabilmektedir. Mücadelelerini işçi figürü üzerine kurmuş olsalar da, bugün göçmen figürünün OP'nin tahayyül edemediği ölçüde evrensel, olumlu ve gittikçe etkisini arttıran bir politik rolü olduğunu kabul etmeliyiz. Dolayısıyla günümüzde göçmen figürüne verilen değer, OP'nin işçi teorisine dair önemli bir katkı sunmaktadır. Sadece göçmen figürü bile, OP'nin terimin henüz Fransa'da daha çok olumsuz çağrışımlar uyandırdığı 90'larda yaptığından farklı ve yeni bir felsefi sorgulamayı gerekli kılmaktadır.¹⁹¹

¹⁹¹ Bu şu anda hazırlamakta olduğum "The Figure of the Migrant"ın (Göçmen Figürü) konusudur (Stanford Üniversitesi Yayınları'yla anlaşmalı).

IV. Saha ve Sınırlar

Günümüzdeki statüsüz örgütlenmelerinin, OP'nin teorisine ve pratiğine yapmış olduğu üçüncü ve nihai katkı, bölgesel ve bölge dışı göçmen mücadelelerinin birleştirilmesidir. OP ve özellikle Badiou'ya göre, statüsüz göçmenlere adalet için verilecek mücadele, ilk olarak o bölgedeki insanlarla, sonra orada olmak isteyen ve bölge dışındakilerle başlanmalıdır. Bunun böyle olmasının sebebi hareketin yerel bir sahadan başlayıp yavaşça yayılması gerekmesidir. Aksi takdirde bunu kabul etmek açık sonuçları olmayan soyut bir ilke olarak kalır. Ancak dünya genelindeki "Kimse İlegal Değil" grupları ve özellikle Kanada'dakiler bu stratejiyi gözden geçirmişler ve yerel sahayla başlamaya karar vermişlerdir. *Ancak ardından bu sahayı aynı anda tüm mücadelelere katılmak için kullanılmaktadırlar.* Bu saha tüm alt sahalarıyla birlikte bir "şehirdir": inşaat alanları, okullar, kadın barikatları ve klinikler. "Kimse İlegal Değil-Toronto", şehrin sınırları içerisinde, bölgenin dışında olup orada olmak isteyenlerle koordine olarak göçmenleri örgütlemektedir. Böylelikle Badiou ve OP'nin stratejisini yeniden ele alan NOII, üç mücadeleye aynı anda dâhil olmanın mümkün olduğunu, aynı zamanda arzulanan bir şey olduğunu göstermiştir.

Örneğin 2010 yılında, 254 Tamil Sığınmacısı (100'ünün UNHCR statüsü vardı) Endonezya sahilinde bir teknede alıkonuldu. Endonezya hükümeti onları sığınmacı olarak kabul etmeyi reddetti ve karaya çıkmaları halinde gözaltına alınacaklarını söyledi. NOII'nin karşılığı, Kanada, Toronto'daki Endonezya konsolosluğu önünde Tamil göçmenlerinin uluslararası örgütü ve müttefiklerine katılmak - şehirde 200,000'in üzerinde Tamil vardı - aynı anda Kanada veya Endonezya'da olmak isteyen teknedeki Tamil göçmenlerine ve son olarak Endonezya'daki Tamillere katılmak olmuştur. Bu üç grup bir araya gelip mektuplar yazmış, kendi yerel sahalarında gösteriler yapmış ve devlete karşı takındıkları söylemsel mesafe içinde bu özel vaka üzerine temellenmiş ("Herkes Statü!") evrensel talimatlar dile getirmişlerdir. Böyle bir uluslararası dayanışma ve baskı, Kanada'ya başarıyla gerçekleşen sayısız sığınmacı girişile sonuçlanmıştır - bu OP'deki cemaat sisteminin ancak engelleyeceği bir şey olurdu.

Buna ilaveten NOII, bölgesel ve sınırlardaki mücadelelerde uzlaşma sağlamadan, daha baştan birçok göçmen yaratan ekstra-bölgesel koşulların doğrudan karşısındadır. Kendi sözleriyle NOII,

"insanları göçe zorlayan savaş ve yoksulluk koşullarını yaratan uluslararası ekonomi politikalarına" karşı çıkmak için diğer örgütlerle dayanışma içinde faaliyet yürütmektedirler."¹⁹² Reçeteleri ise şudur: "Tüm emperyalist savaşlara ve işgallere hayır!" Özellikle NOII Toronto, merkezleri Toronto'da olan, dünyanın en büyük madencilik şirketlerinden bazılarına karşı etkin bir mücadele içine girmiştir. Barrick Gold Corporation gibi uluslararası madencilik şirketleri, bir Barrick Gold madeninin genişletildiği sahada polis tarafından vahşice dövülüp tahliye edilen, Papua Yeni Gine Porge-ra'da yaşayan insanlar gibi, dünya genelinde insanların yerlerinden edilmesinden sorumludurlar.¹⁹³ NOII'ye göre, statüsüz insanlara adalet mücadelesi belli bir bölgede başlayıp bitmez. Zoraki göçün sebeplerini ortadan kaldırmak için elinden geleni yapmalıdır (savaşlar, kaynak çıkarımı ve emperyalizm). Bu faaliyetlerin arasında şirket boykotları, hükümetlere yöneltilen talepler ve Toronto gibi büyük şehirlerde düzenlenen halk yürüyüşleri de yer almaktadır.

Bu üç yönlü mücadeleyle, benzer eylemlere girişmiş NOII ve diğerleri (Sınırlara Hayır Ağı gibi) politik bir sahaya odaklanmanın (şehir, sınır, vb.) ve aynı zamanda bölge dışında yerlerinden edilen insanları örgütlemenin mümkün olduğunu göstermektedir. Bir sahada tam bir başarı elde etmek, diğer yerlerdeki mücadelenin koşulu değildir. Dolayısıyla iki sebepten ötürü bu gözden geçirmeyi olumlmalıyız. İlk olarak, Badiou ve OP bölgedeki ve bölge dışındaki mücadeleler arasındaki çizgisel gelişimin teorik veya pratik gerekliliğine ilişkin hiçbir kanıt sunmadığından, stratejileri çoğunlukla desteksiz kalmakta ve etkili olmaktan uzaktır. İkinci olarak, yakın dönemdeki politik eylemler açıkça göstermiştir ki, aynı anda bu üç mücadeleyi bir arada yürüten belli göçmen örgütlerinin varlığı yalnızca mümkün olmakla kalmamaktadır. Aynı zamanda, en başta zoraki göçe sebep olan koşullara (emperyalizm, savaşlar, madencilik, vd.) karşılık vermenin teorik olarak en tutarlı yoludur. Dahası uluslararası dayanışma, hareketin popüler desteğini ve uluslararası görünürlüğünü arttırmak gibi bir fayda getirmiştir.

¹⁹² No One is Illegal websitesi: <http://toronto.nooneisillegal.org/about>

¹⁹³ Bob Burton, "Canadian Firm Admits to Killings at PNG Gold Mine" (Kanada Firması PNG Altın Madeninde Cinayet İşliyor) 18 Kasım 2005. <http://www.ipsnews.net/news.asp?idnews=31074>

Sonuç

Bu makale, evraksızlar hareketinin tarihsel arkaplanını ve Badiou ile OP'nin harekete ilişkin pratik ve teorik analizlerinden yola çıkan kavramsal sentezi sunarak, şunu ileri sürmüştür: Badiou, OP ve evraksızların yaptığı katkılar, bugün statüsüz göçmenler için adalet mücadelelerinde (özellikle Kuzey Amerika'da) görülen ideoloji ve söylemin resmi kökenini oluşturmakla kalmayıp, birtakım önemli yollarla güncellenmeli ve gözden geçirilmelidir. Evraksızların dışlanması altında yatan yapısal sebep (teritoryel ulus-devletteki ideolojik ayrım) ve politik örgütün hareketle söylemsel ilişkisi (talimat ve özerklik) ile ilgili OP'nin yapmış olduğu teşhis, son derece önemlidir ve statüsüz göçmenlerin bugünkü adalet söylemine katkı sağlamıştır. Ancak bu makalenin öne sürdüğü bir diğer husus da şudur: OP'nin politik talimatlara prefigürasyonun üzerinde yaptığı vurgu, işçi figürünün merkezi konumu (göçmene karşı) ve sınır karşıtı mücadeleye dair ilerlemeci teori, yakın zamandaki göçmen örgütlerinin bazıları tarafından büyük oranda reddedilmiş ve iyi yönde gözden geçirilmiştir. Bu örgütler, söylemsel stratejilere dair daha ayrık bir bileşimden yana olmuşlardır; talimatlar VE prefigürasyon, işçiler VE göçmenler, bölgesel VE ekstra-bölgesel mücadelelerin birleşiminden yanadırlar. Bu söylemsel stratejiler hem evraksızlar ve OP'nin mirasını taşımakta, hem de gelecekteki göçmen örgütlerinin başarılı olması için yeni araçlar sunmaktadır.

“DOĞRUDAN DEMOKRASİ HEMEN ŞİMDİ” – KURUCU BİR KARŞI PROJE OLARAK YUNANİSTAN'DAKİ 2011 MEYDAN HAREKETİ

Dilan Köse*

*“Biz [halk] olmadan hiçbir şey, hiçbir şey olmaz.
Yaşamlarımızı geri alacağız” – Yunan Meydan
Hareketinin Sloganı 2011*

I. İşleri elimize almak için “Uyandık”

2011 Mayıs ayının sonunda Yunan sosyal medyasında bir dedikodu dolandı. İddialara göre İspanyol “Öfkeliler (“Indignados”) Madrid'teki Puerta del Sol Meydanı'nda üzerinde alaycı bir slogan olan bir pankart yükseltmişlerdi. Pankartta şunlar yazıyordu: “Şşşş.. sessiz olun. Yunanlıları uyandıracağız” (Simitri 2014: 5). Bu havadis sonucunda Yunan halkı Facebook ve Twitter gibi sosyal ağlarda İspanya'daki hareketle dayanışmak amacıyla çağrılarda bulunmaya başladı.

Çağrılarının ardından, 25 Mayıs'ta Yunanistan genelinde 38'den fazla şehirde, yüz binlerce insan protestolara katıldı. Atina'daki devasa yürüyüşün ardından, binlerce protestocu merkezi Syntagma Meydanı'nda kalmaya karar verdi. Meydanın üst kısmında yani Yunan Parlamentosu'nun tam karşısında binlerce protestocu toplandı. Öfke ve güvensizliklerini hükümete ve uluslararası alacaklılara yönelttiler¹⁹⁴, “hırsızlar”, “parlamentoyu yakın, o genelevi” ve “Hainler/Satılmışlar bu ülke asla ölmeyecek, Hainler, Hainler!” gibi sloganlar attılar (Simitri, 2014: 9).

Diğer yanda birkaç yüz protestocu Syntagma Meydanı'nın aşağı tarafını işgal etmişlerdi. Arap Baharı ve İspanyol Hareketi'ndeki seleflerini takip ederek, işgal ettikleri mekanı uzun soluklu bir kampa çevirmeye ve günlük toplanmalar ile meclisler düzenlemeye karar verdiler. Bahsi geçen İspanyol sloganına karşılık olarak

* Almanya, Bremen Üniversitesi, Siyaset Bilimi Bölümünde Doktora Öğrencisi, dilankoese@gmail.com

¹⁹⁴ Yazının devamında “troika” olarak adlandırılacak olan uluslararası alacaklılar Uluslararası Para Fonu (IMF), Avrupa Merkez Bankası (ECB) ve Avrupa Birliği'dir.